

Jon

Meng solian ti Jises tataiai Jon

Kakain ti haxewai tenen meng ie

Jon tel aposel tai tenen meng solian ie sai ahang 60 muhin ti Jises moih aliawa ape Haeu waxi i hani tesol tonan. I tel ti tesol huopanim huhua aposel ti Jises. Lawe i to nahih akakati Jises. I papaxai pupuasan ma hongohong nauna tetan. I tai teik pepa ie lehe lawe seilon soh hawane ti Jises Kraiss ape laha to kapi Haeu lian tehue. Jon kaxi haxewa ka Jises i se Kakai Haeu ma tin Nati Haeu, tetel i takah he tehu pon ie ape i kola haxewa Haeu hani kaha lehe kaha ttoi hawane i. Jises aile kilan waliko tenen lalap ti pohe Haeu lehe teka seilon soh ka i se tetel awaiakaha ti kawatan ti lialui woukaha. I se aweisalukaha hani tel Tamakaha Haeu. I tel kaxiai kakain salan sale Haeu ma tel haniai tonain kapin ti tap tahi tapoan. Tekah laha soh tetan laha hong usi nauna tetan. Tekah liai laha tale tehitolaha hani Jises ape laha telei i. Tuaehe i moih aliawen ape aope ie i kapi Haeu ma Masiwi ti lawe waliko.

Jises Kraiss se Kakain i ahuma ti Haeu

1 ¹Ti uli hutui lawe waliko tetel i Kakain i liai hoi ien. I kapi Haeu ma i se Haeu. ²Uli hutui lawe waliko i hoi liai kapi Haeu.

³Haeu hapuasa i ti tanomia i lawe waliko. Na Haeu kum hapuasa i, tap wanen tenen waliko tanomawen. ⁴Tetel i Kakain i to kapi Haeu lian tehue ape i tetel haniai seilon tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan. I masin xewai alon. I haxewa hani seilon lawe waliko. ⁵I hokai haxewa tilokoi namili seilon ape tilokoan kum pon tipehian.

⁶Tel seilon axan Jon Baptis, Haeu talo i hani kapi teka seilon ailei pupuasan. ⁷I kaxi hani laha tetel masin xewai alon lehe lawe seilon soh tetan. ⁸Puki Jon kumahe tetel masin xewai alon, i tua kaxi haxewa hahani laha tel masin xewai alon. ⁹Tetel masin xewai alon i tahia hanima hatehu pon itan ie lehe i haxewa hawane lawe waliko salan ti Haeu.

¹⁰I hoi lawe kapi Haeu ape Haeu hapuasa i tanomia i tehu pon itan ie tuahe ti i tahiana, teka seilon kum paxai ttoi i. ¹¹I lua hani xuxun tuahe

puki teka akikin kum tani waxi i. ¹²A teka laha tani waxi i ape laha soh tetan, i huali laha sohot nati Haeu. ¹³Kumahe laha sohot nati Haeu ti sale nenex, ti namili seilon ma na isiai wawan ti hatanoan. Puki Haeu aile, ape laha sohot natun.

¹⁴Tetel i Kakain i sohot seilon hanowi kaha ape i luama to kapi kaha ti tehu pon itan ie. Kaha ningahi lalape pohen ma soliaian, tel pate tuah wanen i luama ti Haeu tel Taman. Tap tel soliaian masin tetan. Ti soliaian i kola lalape wawahen ti Haeu hani kaha ape i kola hatakei lawe waliko salan ti Haeu.

¹⁵Jon kaxi hani seilon sale tetel i Kakain ti i ukek, “Tel seilon ien i tetel nga kakaxi ti nga ukek, ‘Tel na i luainima muhik i pamu masiwian tetak nake i hoi imat tetak.’ ”

¹⁶Ti lalape soliaian i to aile hasolia hawane hahani kaha. ¹⁷Moses hani kaha nauna ti Haeu tuahe Jises Krai aile kola lalape wawahen ti Haeu hani kaha ma lawe waliko salan ti Haeu. ¹⁸Tap tel ningahiwen Haeu. Tuahe telawe Natun i kola haxewa hani kaha seilon. Tel Natun se he aten wanen ma i se Haeu.

Jon Baptis aita wanen?

Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18

¹⁹Telao teka masiwi ti teka Ju leili Jerusalem talo teka masiwi ti hukuminaia Haeu ma seilon ma teka puase leili Ingi Haeu hani kapi Jon Baptis lehe laha kamei i, “O aita? Nakon o Krai?”

²⁰Jon kum puluhini, i kak haxewa ukek, “Nga kumahe Krai.”

²¹Laha kamea ulea, “A o aita wanen? Nakon o Elaija?”

Jon pahoi ukek, “Nga kumahe Elaija.”

Laha kamea ulea, “Nakon o tel kuluiaia kakai Haeu masin Moses?”

Jon pahoi laha ukek, “Kumahe.”

²²Laha kamea ulea, “A o lahe seilon? Haxewa hanima amite lehe amite tiori hahongoi teka laha taloma amite.”

²³Ape Jon tua uke teik kakai Aisaia tel kuluiaia kakai Haeu i ukek,

“Nga tel i titilol hani seilon he lohong,

“Towiahua ti lialui woumuto

lehe tel Masiwi neini amuto taen i tahiamal’ ”

(Isa 40:3)

²⁴Tesol seilon teka Parisi taloma, lato kamei Jon ukek, ²⁵“Kalahai o baptaisi seilon na o kumahe Krai, kumahe Elaija, ma tin kumahe tel kuluiaia kakai Haeu masin Moses?”

²⁶Jon pahoi ukek, “Haeu sowini hani nga baptaisiaia seilon ani kan tuahe ti wasolamuto tel seilon tuah amuto kum paxai tiori. ²⁷I tel puasama muhik. Masiwiaian ala i kum pon nga unauan.”

²⁸Hatesol waliko ie i sosohot leili tewau toan Betani ti sai angiha pape kan Jodan, tetesol Jon baptaisi teka seilon.

Jises masin sipsip uluha teka Ju telei hani Haeu

Mt 3:16-17; Mk 1:10-11; Lk 3:21-22

²⁹Ngain liai telao Jon ningahi Jises nahih hahanima kapin ape i ukek, “Ie se tetel Haeu taloma lehe i mat hanowi sipsip uluha ti laha telei hani Haeu. I aile ape Haeu oxoxi seilon ti kawatan ti lialui woulaha. ³⁰Seilon tetel nga kakak ti nga ukek, ‘Tel seilon na i luainima muhik, i pamu masiwian tetak nake i hoi imat tetak.’ ³¹Imat nga kum paxai ttoi i tuahe nga luama baptaisai teka seilon ani kan lehe teka seilon ti Israel laha paxai ttoi hawane i.

³²“Nga ningahi Holi Spirit mosulih ti he maun hanowi tok pux ape to kapin. ³³Ape nga ttoi i tetel nake Haeu, tel i taloma nga baptaisai seilon ani kan, i kaxi hani nga ukek, ‘Tetel o ningahi Holi Spirit mos hanilih kapin i se tetel i hani seilon Holi Spirit ti kapitialaha.’ ³⁴Salan wanen, nga ningahi waliko ien i sohotuen ape nga kaxi hani amuto ka tel seilon ie se tel Nati Haeu.”

Teka uli laha sohotua kahikahi Jises

³⁵Ngain liai telao Jon Baptis tutu kapi hua kahikahin. ³⁶Ti Jises nahih tatamusua, Jon pax sawi hani i ape i ukek, “Paxaiwa, ie tetel Haeu taloma lehe i mat hanowi sipsip uluha ti laha telei hani Haeu.” ³⁷Huhua kahikahi Jon hong kewak ien ape lalu nahih kahiti Jises.

³⁸Jises tohea paxai tunahi ka lalu kakahitima i ape i kamei lalu, “Pahamulu waliko la?

Lalu pahoi i ukek, “Tel masiwi, o toto ia?”

³⁹I pahoi lalu ukek, “Nahima paxai.” Lokon ien sai 4 kilok alohah. Ape lalu nahih kahiti i hani tonan. Lalu heuta kapin alohah hatehu.

⁴⁰Tel ti lalu axan Andru ukale Saimon Pita. ⁴¹Kiliwan wanen Andru upia tel ukalan ape kakane i, “Amite paxaiwen Mesaia.” Tenen kakain “Mesaia” i ukek, “Krais.”

⁴²Muhin ien Andru hakahita Saimon hani kapi Jises. Jises paxaiwa i ape i ukek, “Axi Saimon, tetel nati Jon, tuahe nga axai axam Kepas.” (Tenen kakain “Kepas” i ukek, “Pita” ma tin “tehu pot.”)

⁴³Ngain liai telao Jises nahih hani Galili. I apatuini Pilip ape hone i ukek, “Kahitima nga lehe o sohot kahikahik!” ⁴⁴Pilip seilon ti Betsaida, taon tin tetehu ti Andru ma Pita.

⁴⁵Pilip nahih upia Nataniel ape hone i, “Amite paxaiwen tel seilon ti Moses ma teka kuluiai kakai Haeu tai kakaxi. I Jises tel nati Josep ti Nasaret.”

⁴⁶Nataniel kamei i, “Kaie hina waliko solian ti Nasaret?”

Ape Pilip ukek, “Kahitima nga lehe o paxai.”

⁴⁷Ti Jises paxaiwa Nataniel nahih hahanima kapin, i ukek, “I tel seilon wanen ti Israel, i malang pulutiai seilon.”

⁴⁸Nataniel kamei i, “O tioi nga ukek ia?”

Jises pahoi i ukek, “Imat ti Pilip tunahi o, nga tioiwen ka o to nanamilo i kakai Haeu hahitake tea pata fig.”

⁴⁹Nataniel ausinike hawane, “Tel masiwi, o tel Nati Haeu! O se masiwi tapein ti Israel!”

⁵⁰Jises ukek, “Nakon o soh tetak nake nga tioi ka o to nanamilo i kakai Haeu hahitake tea pata fig? Imuh o ningahi nga aile waliko tenen pamu lapan.” ⁵¹Ape i hone lato, “Nga kakane hawane amuto, imuh amuto paxai tioi ka nga tel Nati Seilon se aweisal ti hukuminiai Haeu ma seilon masin ti Haeu kolawen ti leili paxangoi Jekop ti i ningahi teka engel han haniwa tone Haeu ma mos haniwa itan.”

Jises kolutini kan hani waen

2 ¹⁻²Muhi ngain huohu, tehu salasala i sohot leili tewau toan Kana ti Galili. Leili teka seilon laha ilowi tel tini Jises hetekie Jises ma tesol kahikahin. ³Ti leili salasala unumalaha waen i tapo ape tel tini Jises hone i, “Laha ape tap waen.”

⁴Jises hone i ukek, “Kumahe puasakalu namiloan. I tai meima taun tetak ti Haeu kikilami.”

⁵Tel tinan hone tesol ailei puasain ti sala, “Tua aile usiwa tenen na i hone amuto.”

⁶Tepanim tehu peti kan ani pot hoi tutu ien, tehu tehu ti lato i akeni akulai 100 lita. Lawe teka Ju hapuasa ti nuhiai lawe waliko usiai saun ti haunialaha ti puli Haeu.

⁷Jises hone teka unau i tehu ing, “Utuihi tihuiwa kan hani tesol peti kan ie.” Ape lato utuihi tihui atengi i xuh. ⁸I hone ulea lato, “Utuihiwa teik ape kau haniwa tel ngahatiai sala.” Salan, lato aile usi kakaian.

⁹Ti tel ngahatiai sala namihiniwa, kumahe ape kan nake Jises kolutini haniwen waen. I kum tioi lato kema tetesol, tuahe tesol utuihai kan lato tioi. I tiloi tel seilon i sal ape i ukek, ¹⁰“Tel masiwi ti sala lawe i hanimu imat waen tenen pate solian ape imuh taen ti laha un ahoiwa, i hani waen ti kumahe pate solian. Tuahe o alolomeni waen tenen pate solian hani tapeinan.”

¹¹Teik kolakol ien ti Jises aile leili Kana ti Galili i kola hutui ka i pate tuah wanen hetekie lalape pohen. Ape tesol kahikahin lato soh tetan.

¹²Muhin ien Jises ma tel tinan, tesol ukalan ma tesol kahikahin nahih hani tehu taon Kapenaum ape lato to teik ien.

Jises usi xaxaweni teka laha hangaini soxi mate Ingi Haeu

Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46

¹³Lawe ahang teka Ju aile angian lalap ti namenai ngain ti lokon Haeu waxi aliake teka tamalaha ti matahaun ti Iqip. Laha axai Pasova.

Taun ti Pasova i xohiwen ape Jises nahih hani Jerusalem. ¹⁴Mate Ingi Haeu i ningahi hina seilon hahangaini bulmakau, sipsip ma pux ti seilon kahui ti haniai Haeu. I ningahi hetekie teka laha toto pape sau sohi he kolikol moni kahui soxi. ¹⁵Ti Jises paxaiwa, i aile teik wakowak ani tal. I hape xaxaweni lawe manihuh, i towi silahoteni hatesol moni ape i aka suoteni tesol sau. ¹⁶I hone teka laha hahangaini pux, “Kau xaxaweniwa tesol waliko ie ape kum hahapuasa Ingi tel Tamak hanowi tone hangainiai soxi.”

¹⁷Lokon ien wanen tesol kahikahin nameni kakain ti he pepai Haeu ti i ukek, “Wawahen tetak hani Ingi Haeu pate xoxoan wanen. Aile ape laha telei nga.” *(Ps 69:9)*

¹⁸Ti teka Ju ningahiwa ma hongoa, laha ukek, “Aita sowini hani o ailei tesol waliko ien? Kola hanima amite tenen kolakol lehe amite soh ka Haeu taloma o.”

¹⁹Jises kak pahoi laha ukek, “Hamananawa Ingi Haeu ape leili ngain toluhu nga hatuhi aliake.”

²⁰Ape teka Ju eseni hawane ukek, “Nakon o sokok o waxaini hatuhi aliakean ti leili ngain toluhue? 46 ahang hatuhiai tesol Ingi Haeu ie.”

²¹Tuahe laha kum xeu ka kumahe Jises kakak tetesol ing. I kakak puki i tehu Ingi Haeu. ²²Imuh, taen ti Jises moih aliawa ti matean, tesol kahikahin nameni aliakema teik kakaian ien ape lato soh Jises ma kakain ti leili pepai Haeu.

²³Aope ie, ti i Jerusalem, kilan seilon soh hawane tetan ti laha ningahiwa kolakol lalap ti i aile leili Pasova. ²⁴Tuahe Jises tap namil xoxoan ti laha nake i tioi hawane woi lawe seilon. ²⁵I kum hapuasa tel na seilon kaxi hanian nake puki i tioi namili lawe seilon.

Jises ma Nikodimus

3 ¹Tel seilon masiwi ti teka Ju, axan Nikodimus. I tel ti teka Parisi. ²Ipong tehu i nahih hani kapi Jises ape i ukek, “Tel masiwi, amite tioi ka Haeu taloma o hanau seilon. Tap tel seilon pon ailei kolakol lalap ti lawe o ailele, mewenae na i hina pohe Haeu.”

³Jises hone i ukek, “Nga kakane o kakain salan, Haeu kum neini wanen seilon, mewenae na i takah ulea.”

⁴Nikodimus ong hawane ape i kamei Jises, “Seilon tenen hoi liai salaimat i takah ulea ukek ia? Seilon tenen i takahawen i kum pon soh alia hani tiai tinan lehe i takah ulea.”

⁵Jises pahoi ukek, “Nga kakane hawane o, tap tel seilon Haeu po neini, mewenae na i takah ulea ti i sohot seilon haun ti pohe Holi Spirit. ⁶Seilon hanatuale seilon tuahe mewenae Holi Spirit i pon towiahualaha hani nati Haeu. ⁷Aile ape kum ongaong ti nga hone o ka amuto hatesol takah uleawa. ⁸Aupol ah hani tesol tesol ti pahan. Seilon hong tangian tuahe i

kum tioi tetesol ti aupol ahoma ma tetesol i ahua. Tin masin seilon kum xeu sale Holi Spirit ti i towiahu laha hani nati Haeu.”

⁹Nikodimus kamei Jises, “Tesol waliko ien sohot ukek ia?”

¹⁰Jises pahoi i ukek, “O tel seilon tuah hanau teka Ju a o kum tioi tenen nga kakak. ¹¹Nga kakane hawane o, nga ma tesol kahikahik amite kakaxi waliko ti amite tioi ma ningahiwen tuahe pahamuto kum is hong waxiai kakaiamite. ¹²Amuto kum soh nga ti nga kakane amuto waliko ti tehu pon ie ape lehe amuto soh nga ukek ia na nga kakane amuto waliko ti tone Haeu? ¹³Nga tel Nati Seilon, tetel i luama ti tone Haeu, mewenae nga tioi hawane waliko ti i sosohot ien. ¹⁴⁻¹⁵Nga kakane amuto, masin ti he lohong, Moses tulini hana tok weiko samen patul he pata ti awai ai teka Ju, tin masin laha hakea nga tel Nati Seilon hani patul he kros lehe teka laha soh tetak, laha uke tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan.

¹⁶“Ti lalape wawahen ti Haeu hani hatesol seilon, i taloma telawe Natun lehe teka laha soh tetan laha kum selaia ti Haeu lian tehue. Laha uke non tonain tuah kapin ti tap tahi tapoan. ¹⁷Kumahe Haeu taloma tel Natun howinia seilon ma axialaha kawatan ti lialui woulaha. Haeu taloma i awai ai seilon ti kawatan ti lialui woulaha.

¹⁸“Tek a namilolaha xoxoan ti tel Natun, Haeu kum axi kawatan hani laha ti lialui woulaha a teka tap namil xoxoan hani i, hoi Haeu namilo iwen ka laha uke kawatan. ¹⁹Ie se huan ti Haeu axi kawatan hani seilon. Tetel masin xewai alon i tahia wen tehu pon itan ie tuahe seilon pamu laha waheni tilokoan ti xewan nake laha waheni ailei saun lialun. ²⁰Teka seilon ailei saun lialun laha watakai xewan ma laha sia ti xewan nake kumahe pahalaha seilon liai ningahi lialui woulaha. ²¹A teka seilon laha hong usi kakai Haeu, laha waheni xewan ma laha kum namiloi na seilon liai ningahi waliko ti laha ailele nake laha ailele saun tenen Haeu pahan.”

Jises ma Jon Baptis

²²Muhin ien Jises ma tesol kahikahin nahih salili Jerusalem ape lato lua hani toan ti Judia. Leili taun ti i kapi lato ien, i baptaisi teka seilon. ²³Lokon ien Jon Baptis tin i baptaisi seilon he kan Enon xohixohin kapi tehu taon Salim. Tesol ien kilan kan ape teka seilon to nahih hahaniwa kapin lehe i baptaisi laha. ²⁴Puasain ien i sohot imat ti laha hana Jon hani ingi kalabus. ²⁵Ngain telao tesol kahikahi Jon kak hapatapat kapi tel Ju liai sale baptaisiai seilon. Laha kak hapatapat ka saun tenen ia salan ti na seilon aile usi lehe Haeu namiloi ukek laha sawisawin. ²⁶Ape lato nahih hani kapi Jon Baptis. Lato kakane i ukek, “Tel masiwi, tetel seilon kemuk i kapim sai angiha ti tehu kan Jordan, tetel lawe o to kakaxi, kilan seilon nahih hahaniwa kapin ape i baptaisi laha.”

²⁷Jon pahoi lato ukek, “Kum nanamiloi. Tap tel i tua aile puase Haeu halik na Haeu kilami i ailean. ²⁸Puki amuto hongoen kakaiak ka nga

kumahe Kraiss, tetel Haeu taloma. Nga tuahe tel apeseniai seilon ti tahiaian. ²⁹Masin ti tel lohi tel seilon i sal, i to hong atetengi na tel seilon i sal hukuma hani kapi tel axoan. Ape i amuke hawane ti i sohot. Tin masin lalape amuam tetak tetelao nake salan i sohotuen, kilan seilon nahih hani kapi Jises hongoi kakaian. ³⁰Aile ape seilon namiloi eliel kewak i pamu tuah tetak.

³¹“Tel i luama tone Haeu i Masiwi ti lawe waliko. Seilon ti tehu pon ie, i kakaxi waliko ti tehu pon ie. Aile ape Kraiss, tel i luama tone Haeu, i pamu tuah ti hatesol seilon. ³²I kakaxi waliko ti i ningahiwen ma hongoen tuahe seilon kum hong soh kakaian. ³³Tel na i hong soh kakaian i kola haxewa ka kakai Haeu pate salan. ³⁴Tetel Haeu taloma, i kakaxi kakai Haeu nake Haeu hani hatapo hawane i Spirit tetan. ³⁵Haeu tel Taman waheni hawane tel Natun, aile ape i hana tel Natun Masiwi ti lawe waliko. ³⁶Tel na namilon xoxoan ti tel Nati Haeu, i uke tonain kapin ti tap tahi tapoan. Tuahe tel na i tale tehiton hani tel Nati Haeu, tap wanen i uke tonain ien. I hamalum hahitake lengei Haeu.”

Jises ma tel hehin ti Samaria

4 ¹Teka Parisi hong ka Jises baptaisiwen ma i itini waxainiwen seilon hani kahikahin pamu kilaiian ti Jon. ²Tuahe salan tetan teka kahikahin baptaisi laha, kumahe Jises. ³Ti Jises ttoiwa waliko ti teka Parisi hongoen, i lua salili Judia ape i alia hani Galili.

⁴Ti luaian i nonoa texux xux Samaria. ⁵Ape i sota tehu taon axan Sika. I xohixohin kapi teik hepekeun Jekop haniwen tel natun Josep. ⁶Tehu kan wal ti Jekop ien ape ti lape ngain Jises to hahanau papan nake nawan pusoan ti welui nanahian.

⁷Tai kue tel hehin ti Samaria nahima utuhiai kan. Jises kamei i, “Ewi na o axi unumak teik kan?” ⁸Mewenae i wanen nake tesol kahikahin nahiwen leili taon kahuiai an.

⁹Tel hehin ong hawane nake teka Ju ma teka Samaria laha kum hukuma hehetekie. Ape i ukek, “Nga hehin ti Samaria. Alahan o tel Ju kamei nga utuhi axiai unumam kan?”

¹⁰Jises pahoi i, “O kum paxai ttoi waliko ti Haeu pahan i hani o ma tin o kum paxai ttoi nga. Na o tioila, o katewen ape ala nga axiwen o tenen kan wanen.”

¹¹Tel hehin ukek, “Tel masiwi, o tap ututuh a tehu kan wal se pate walawalan. O kema tenen kan wanen ia? ¹²Jekop tel tamamite ti matahaun hani amite tehu kan wal ie. Imat tesol natun ma tupun manihuh lawe lato unun ie. Nakon o pamu masiwan ti Jekop? Nakon o hina kan tenen pamu soliaian?”

¹³Jises pahoi i ukek, “Tehu kan ie na seilon un i kum ahoi laha lian tehue. Teteka laha unuen, pahalaha un ulea. ¹⁴Tuahe tehu kan nga hani

seilon, i ahoi laha lian tehue nake i sohot hanowi kan tenen tap tahi lil mongaian leilolaha. Tehu kan ien kan wanen, i aile ape seilon to kapi Haeu lian tehue.”

¹⁵Tel hehin kamea, “Tel masiwi, axima nga kan tenen ien lehe pahak kum is ulea ape nga kum aliama utuhiai kan.”

¹⁶Jises hone i, “Nahih hakahitama tel axoam.”

¹⁷Tel hehin pahoi i ukek, “Nga tap axoak.”

Ape Jises ukek, “Kakaiam salan, o tap axoam. ¹⁸Kemuk o sal kewen he tepanim ape tel wawan o toto kapin aoape ie, i kumahe axoam.”

¹⁹Tel hehin ukek, “Tel masiwi, sale kakaiam nga paxai tioi ka o tel kuluiai kakai Haeu. ²⁰Kaien kaxi hanima nga, alahan amuto teka Ju ukek lotuiai Haeu tesoloe leili Jerusalem? Teku matahaun ti amite lawe laha lotui Haeu ie patul he tehu maunten Gerisim.”

²¹Jises hone i, “Hong sohoma nga, taun i luluainima ape ewi na seilon lotui Haeu tuahe na tesol, kumahe mewenae he tehu maunten ie ma leili Jerusalem. ²²Amuto teka Samaria amuto lolotui Haeu tuahe amuto kum tioi aluini i. Amite teka Ju amite tioi hawane Haeu tel amite lolotui nake i haxewa hani amite sale awaiiai seilon ti kawatan ti lialui woulaha. ²³Tehu taun ti i luluainima se liai ape ie ti seilon lotu sameni tel Tamalaha Haeu ti leili atelaha nake Holi Spirit neini lotu ti laha. Saun ti lotu tenen ien Haeu pahan. ²⁴Haeu kumahe tuahe seilon, i Spirit ape teka na laha lotu sameni i, pahan Holi Spirit neini lotu ti laha lehe laha lotui i ti leili atelaha wanen.”

²⁵Tel hehin ukek, “Nga tioi ka Mesaia tel laha axai Krais, i luluainima. Na i tahiam, i kaxi nexi hatapo lawe waliko hani amite.”

²⁶Jises hone i, “Se nga tetel. Nga Krais.”

²⁷Lokon ien wanen tesol kahikahi Jises aliama ape lato kuaini hawane ka Jises kakak kapi tel hehin. Tuahe tap tel ti lato kamei Jises waliko tenen i pahan ti tel hehin ma nake lahan i kakak kapin.

²⁸Tel hehin hana lioiwa tehu peti kan ape i kiliwau alia hani leili taon. I kakane teka seilon ukek, ²⁹“Nahima paxai tel seilon i kaxi hatakei hani nga lawe waliko ti nga ailewen! I uke Krais, tetel Haeu taloma.” ³⁰Kilan seilon leili taon laha ahuta paxai Jises.

³¹Ti tesol waliko ien sosohot, tesol kahikahin kamei eliel Jises, “Tel masiwi, angimua teik.”

³²Tuahe Jises hone lato, “Nga hina an ti amuto kum tioi.”

³³Tesol kahikahin he kamekam alia lato, “Nakon saka tel kau axiwen anan?”

³⁴Jises ukek, “Ti nga aile waliko ti Haeu pahan, ien se masin ka anak. Ape ti na nga aile hatapo puasain tenen ti Haeu taloma nga ailean, se masin ka anak. ³⁵Amuto ukek hina pangapang tutuen imat ti amuto hutui apuhiniai an ti he kin. Tuahe amuto paxapax aluawa lehe amuto

ningahi ka kilan seilon laha apeasawen ti Haeu neini laha ape laha masin an ti i apeasawen ti waxi apuhini. ³⁶⁻³⁷Ti aope ie hina seilon laha neneini seilon ien hani Haeu ti ukei tonain kapin ti tap tahi tapoan. Ape Haeu hani laha kahi puasalaha. Amuto tioi teik kakain i ukek, ‘Hina seilon ti seiniai kin ma hina seilon ti apuhiniai an.’ Se pate salan. Tin masin puase Haeu, hina seilon laha kaxi ahuti kakai Haeu ape hina seilon laha neini seilon hani Haeu. Ti waliko ien sohot, teka ti kaxi ahutiai kakai Haeu ma teka ti neiniai seilon hani kapin laha amuam hetekie. ³⁸Nga talo amuto ti neiniai seilon hani Haeu. Tek a imat hoi liai laha puas eliel hahawane ape ti aope amuto puas kului puasain ti hoi laha ailewen.

Kilan teka Samaria soh ti Jises

³⁹Kilan teka Samaria ti leili tehu taon ien soh hawane ti Jises nake tel hehin kaxi haniwen laha ukek, “Tel seilon ien i kaxi hatakei hani nga lawe waliko ti nga ailewen.” ⁴⁰Ti laha nahih haniwa kapi Jises laha kamei eliel i na i tomu teik kapi laha. Se ape i to ngain huohu. ⁴¹Kilan teka Samaria liai tin laha soh tetan ti laha hongoa kakaian.

⁴²Laha kakane tel hehin, “Amite soh hawane tetan nake puki amite hong hawanewen kakaian kumahe mewenae nake ti o kaxi hani amite. Ape amite tioi hawanewen ka i se tetel i awai lawe seilon ti kawatan ti lialui woulaha!”

Jises haewia nati tel masiwi

Mt 13:57; Mk 6:4; Lk 4:24

⁴³Muhi ngain huohu ape Jises lua ulea hani Galili. ⁴⁴Ti imat, teka seilon ti puki tonan laha hong watakai kakai Jises. Lokon ien i ukek, “Ti toan liai seilon sameni tel kuluiwai kakai Haeu tuahe ti puki tonan wanen laha watakai hongoi kakaian.” ⁴⁵Ape aope ie ti Jises tahia haniwa Galili, pate laha amuke i nake ti laha Jerusalem lokon ti Pasova, laha ningahiwen waliko tenen pate lalap i aile.

⁴⁶Ti Jises Galili, i alia hani tehu taon Kana, tetesol kemuk i kolitini kan hani waen. Xohixohin ien, leili tehu taon Kapenaum, tel akaik wawan pate tinun. I nati tel masiwi hahitake tel masiwi Herod. ⁴⁷Ti tel seilon ien hongoa ka Jises luawen ien ti Judia, i lua kamei eliel Jises haewiai tel natun sikole i mat.

⁴⁸Jises kakane tel seilon, “Alahan pahamuto paxaimu puase poh ti nga ailele lehe amuto soh tetak?”

⁴⁹Tuahe tel seilon ukek, “Tel masiwi, hualima tel natuk uke i mat.”

⁵⁰Ape Jises hone i, “Nahih aliawa, tel natum i ewi.” Tel seilon soh kakai Jises ape i nahih alia hani tonan.

⁵¹Teka unau tel seilon nahih upia hahongo i ukek, “Tel natum ape i ewiwen!” ⁵²Ti i kameiwa lato lokon wanen tel natun ewi, lato ukek, “Tihah alohah sai 1 kilok, lul ti tel natum i tapo hahutuia.”

⁵³Ape tel tame tel akaik paxai tioi ka i sohot hawane lokon Jises kaakane i ka tel natun i ewi. Aile ape tel seilon ien ma hatesol seilon leili ingan laha soh hawane ti Jises. ⁵⁴Ie ape kewen he huohu puase poh i aile leili Galili muhin ti i luama Judia.

Jises haewia tel seilon pape kanipet Betesda

5 ¹Muhin ien Jises nahih hani Jerusalem ti tehu angiaian lalap ti teka Ju. ²Leili Jerusalem tehu kanipet axan *Betesda* ti kakai Arameik, tepanim ing tenen saxawaxawan tu kakalini. I xohixohin kapi tewau kahip ti taon, axan Sipsip. ³Kilan wanen seilon tinun lawe laha engeeng tesol ien. Leilolaha teka pulaxa, teka laha nahih tawen ma teka tupualaha maten. ⁴Hina taun tel engel ti Haeu mos hapixe tehu kan ape na tel tinun i soh hani he tehu kan ti i pixepix tutuen, tetel ien i ewi. ⁵Tel ti teka seilon ien i tinu kuewen leili ahang 38. ⁶Ti Jises paxaiwa tel seilon engeeng ien, i paxai tioi ka i tinu kuewen. Ape Jises kamei i, “Paham o ewi?”

⁷Tel tinun wix pahoi i, “Tel masiwi, nga kum nahih uke. Tap seilon hualiak hani he tehu kan ti i pixepix tutuen. Nga to totohongi tuahe seilon liai lawe imat tetak.”

⁸Jises hone i, “Xahatawa, lumiwa enepam ape tau nahiwa.”

⁹Taen ien wanen tel seilon ewi. I lumi kau enepan ape i hutui i nahih. Tetelao ien ngain Sabat ti Jises haewia tel seilon ien. ¹⁰Aile ape teka masiwi ti teka Ju kumahe laha amuam. Ape laha hone tel seilon ukek, “Tetelao se Sabat, hahalina na o kakau enepam telao ngain Sabat.”

¹¹Tuahe i kak pahoi laha ukek, “Tetel seilon i aile haewia nga, i hone nga lumi kaui enepak ape tau nahiwa.”

¹²Laha kamei i, “Aita tetel seilon i haewia o ape hone o lumi kaui enepam ape tau nahiwa?”

¹³Tuahe tel seilon kum tioi. I tai tioi Jises tetel nake lokon ti i ewiwa Jises hoi i nanahih leili lawalawai seilon. ¹⁴Muhin ien, Jises apatuini tel seilon ien leili Ingi Haeu ape Jises hone i, “O ape ewi tuahe kum aile ulelea saun lialun uke kawatan pamu lapan tunahi o.” ¹⁵Ti tel seilon nahih saliliwa Jises, i nahih kakane teka masiwi ti teka Ju ka Jises tetel aile haewia i.

Jises ukek i tel Nati Haeu

¹⁶Ape teka masiwi ti teka Ju aile saun tenen lialun hani Jises nake i aile haewia seilon telao ngain Sabat. ¹⁷Tuahe Jises ukek, “Tel Tamak Haeu puas huali seilon lawe ngain, aile ape tin nga aile usi.” ¹⁸Ti teka masiwi hongoa, pahalaha is eliel hawane teleiai Jises, kumahe mewenae nake i xaputi nauna ti sale Sabat tuahe hetekie ti i ukek Haeu se Taman wanen. Nake ti tenen ien lato ukek Jises namiloi ka i Haeu.

¹⁹Jises hone teka masiwi ti teka Ju ukek, “Nga kakane hawane amuto, nga Nati tel Tamak Haeu, puki nga kum pon ailei tenen na waliko halik na nga ningahimu tel Tamak aile. Lawe waliko tel Tamak aile, nga tel Natun tin nga aile. ²⁰I sohot ukek nake tel Tamak waheni hawane nga tel Natun ma i kola hani nga waliko ti i aile. Imuh tin i hani nga puasake waliko tenen pamu lapan. Ape amuto ongaini hawane waliko ti na nga aile. ²¹Masin ti tel Tamak Haeu hamoiha seilon maten ape axi laha tonain ti tap tahi tapoan kapin, tin masin nga tel Natun aile hani teka ti pahak. ²²Tel Tamak Haeu hani lioi nga tel Natun paxai kolongeniai woi lawe seilon. ²³I aile ukek lehe lawe seilon hong ma sameni nga tel Natun masin ti laha hong ma sameni tel Tamak Haeu. Tel na i watakai nga tel Natun, liai hoi i watakai tel Tamak Haeu, tetel i taloma nga.

²⁴“Nga kakane hawane amuto, tel na i hong usi kakaiak ma namilon xoxoan ti Haeu tetel i taloma nga, tel seilon ien liai hoi i to hutuiwen kapi Haeu. Haeu kum axi i kawatan ti lialui woun. Kemuk ti i tai hong usi kakaiak, woun haxau i ti Haeu ape aoape ie i pakata xoxox kapi Haeu lian tehue.

²⁵“Nga kakane hawane amuto, tehu taun ti i luluainima se liai ape ie ti teka woulaha haxau laha ti Haeu, hong kakaiak tuahe mewenae teteka laha hong tamani laha to kapi Haeu lian tehue. ²⁶Pon i sohot ukek ien nake masin ti Haeu i hina poh ti axiai seilon tonain kapin ti tap tahi tapoan, i hani nga tel Natun poh tenen ien. ²⁷Ape i haniwen nga paxai kolongeniai woi teka seilon nake nga tel Nati Seilon, nga se Krai.

²⁸“Kum ongaong waliko ti nga kakak nake taun i luluainima ti teka maten hong nga tiloi laha. ²⁹Ape laha xahat alia he amal. Lawe seilon laha ailewen saun tenen Haeu pahan, laha uke tonain kapin ti tap tahi tapoan ape teka laha ailewen saun lialun, laha uke kahulaha ti lialui woulaha. ³⁰Nga kum tua aile waliko ti puki namilok. Nga paxai kolongeni woi seilon hanowi ti tel Tamak Haeu kaakane nga. Ti nga paxai kolongeni woi seilon, nga aile usi namili Haeu, tetel i taloma nga, kumahe puki namilok. Aile ape kolongenian tetak sawisawin wanen.”

Jises salan tel Nati Haeu

³¹Jises kakak tutuen ukek, “Na masin mewenae nga kaxi aliliake nga, seilon kum soh kakaiak. ³²Tuahe tin tel seilon liai, tel Tamak Haeu i kakaxi nga ape nga tioi ka waliko ti i kakak nga se salan wanen.

³³“Puki amuto taloen seilon hongoi kakai Jon Baptis ape waliko ti i kakak nga se salan. ³⁴Tuahe kumahe nga upia seilon lehe laha kak hawane ka nga tel Nati Haeu. Nga hanamena amuto kakai Jon lehe amuto soh tetak ape Haeu awai amuto ti kawatan ti lialui woumuto. ³⁵Kakai Jon masin xewan i haxewa hani amuto waliko tenen salan ti i kakak nga ape hina taun ti amuto amuke kakaian.

³⁶Tuahe pupuwasak ti Haeu hani nga aile hatapoan, ien pamu i haxewa ka tel Tamak Haeu taloma nga. ³⁷Puki i haxewa ka nga se tel Natun kalak amuto tai hongohong kinaxon ma tai niningahi kawan. ³⁸Tuahe kakai Haeu amuto kum uke hanowi waliko tenen tone atemuto wanen nake amuto kum hong soh nga, tetel Haeu taloma.

³⁹“Lawe ngain amuto ridai upia eliliel salangawe kakain leili pepai Haeu nake amuto sokok i hani amuto tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan. Tuahe amuto sel hawane nake leili pepai Haeu i kakaxi nga tel Haeu taloma. ⁴⁰Ape amuto kum soh tetak, tetel i hani seilon tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan.

⁴¹“Kumahe nga kak ukek ien lehe seilon sameni nga. ⁴²Tuahe nga tioi amuto. Tap wawahen ti Haeu leilomuto. ⁴³Tel Tamak Haeu taloma nga hahitake axan a amuto kum hong kakaiak. Tuahe na seilon kakak puki hahitake axan amuto hong usi kakaian. ⁴⁴Amuto aile ukek nake amuto he sasamen alia amuto. A amuto kum namiloï waxi lehe telawe Haeu namiloï ukek amuto seilon tuah.

⁴⁵“Tuahe kum namiloï ukekek ka nga tetel suluiamuto hani tel Tamak Haeu. Moses tel suluiamuto, nauna tetan ti amuto monomon ka i huali amuto. ⁴⁶Na amuto hong sohola kakai Moses, tin ala amuto hong soh kakaiak nake waliko ti Moses tai kakaxi, se i kakak nga. ⁴⁷Tuahe amuto kum hong soh kakain ien. Ape lehe amuto hong soh ukek ia kakaiak?”

Jises axi ani seilon akulai 5,000

Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17

6 ¹Muhin ien Jises ma tesol kahikahin lang kolia hani liai tepaun ti kanitax Galili. Tesol kanitax ien axan liai tenen Taibirias. ²Kilan wanen seilon kakahiti Jises nake laha ningahiwen i haewia seilon ti kui pohen. ³Jises ma tesol kahikahin nahih hani patul he tehu maunten kokol ape lato to hetekie. ⁴Pasova, ngain lalap ti teka Ju ape i xohiwen.

⁵Jises paxawa, i ningahi teka kilai seilon nahih hahanima kapin ape i kamei tel kahikahin Pilip, “Kako kahui an ia lehe i pon waxeniai tesol mongohe seilon ie?” ⁶I kak ukek ien ti tohongi paxaiaï Pilip. Hoi i tioiwen waliko tenen lehe i aile.

⁷Pilip hone pahoi, “Mongohualaha! Kahi tel seilon na i puas ti pangapang tepanim toluhu i kum pon tutuen kahui an lehe lawe seilon pon ukei tuahe na teik.”

⁸Andru tel kahikahin liai, tetel ukale Saimon Pita, i ukek, ⁹“Tel akaik wawan ie hina tepanim bret ma huok xixi. Tuahe i kum pon wanen waxeniai lawalawai seilon!”

¹⁰Jises hone tesol kahikahin, “Hatonawa teka seilon.” Hina pahoah ien i tapai ti hatesol seilon to hani itan. Mongohe seilon i akulai 5,000. ¹¹Jises waxi tesol bret ape i kak kemulik hani Haeu. Muhin i sei hani teka seilon. Tin masin i sei huok xixi atengi tataen an ahoi laha hatesol.

¹²Tataen an ahoiwa lawe seilon, Jises hone tesol kahikahin, “Waxi apuhini hatapoa moxe an lehe i kum tua xoina.” ¹³Tesol kahikahin aile usi ape moxe teik kokole an ien, lato lohi apuhini aliake huopanim huohu po.

¹⁴Ti teka seilon ningahiwa waliko tenen lalap Jises aile ti kui pohen, laha he kakak, “I liai tel kuluiai kakai Haeu, tetel kako teka Ju mon atetengi.” ¹⁵Jises paxai tioi ka uke laha lungei i sohot tel masiwi ti nahikei xuxulaha. Aile ape i nahih hani patul he maunten ti tesol mewenaē i.

Jises nanahih patul he kanitax

Mt 14:22-33; Mk 6:45-52

¹⁶Alohah tehu ien tesol kahikahi Jises nahih hani kanitax Galili. ¹⁷Muhi lolohan Jises tai tahia hani kapi lato ape lato ku hani he tea koap. Lato lang hani tehu taon Kapenaum liai tepaun ti kanitax Galili. ¹⁸Tai kue aupol ah kui ape i hatano laman. ¹⁹Tataen tesol kahikahin xoxei haxaua tea koap xawaian sai masin tepanim kilomita, lato ningahi tel seilon nanahih patul he kanitax. I to nahih xohi hahaniwa kapi tea koap ape lato mamata. ²⁰Tuahe i ukek, “Se nga Jises! Kum maamata!” ²¹Ape lato amuam hakuhi i hani he koap. Tataen ien wanen tea koap takana hani tesol ti pahalato.

Jises se an wanen ti tone Haeu

²²Ngain liai telao teka kilai seilon laha apupuha tetesol pape kanitax ti tesol kahikahi Jises ahuta sasaliliwa. Lato hapuasa teawe koap ien. Teka seilon tioi ka Jises tai kuoxi lato ape laha to atetengi i tetesol ien. ²³Lokon ien hina koap ti tehu taon Taibirias tahia hani kapi laha, tetesol ti Jises axiaki ani teka kilai seilon muhin ti i kak kemulik haniwa Haeu. ²⁴Ti laha paxai tioiwa ka Jises tin tap, laha ku hani he tesol koap ien ape laha lang hani Kapenaum pax upiaian. ²⁵Ti laha tunahiwa i liai tepaun ti kanitax, laha kamei i, “Tel masiwi, saka o non ukek ia hanima ie?”

²⁶Tuahe Jises kak ukek, “Nga kakane hawane amuto, amuto upiup nga kumahe nake amuto xeu ti hui waliko ti nga aile ti kui pohek tuahe nake nga axi ahoi hawane amuto an. ²⁷Amuto kum puas elieli upiai an tetenen aneso i tapo. Puas upia elieliwa an tetenen i kum tapo. Haelieliwa ukei tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan ti nga tel Nati Seilon pon haniamuto. Tel Tamak Haeu hani nga ailei teik puasain ien.”

²⁸Teka seilon kamei Jises, “Haeu pahan amite aile waliko la?”

²⁹Jises kak pahoi laha, “Haeu pahan namilomuto xoxoa tetak, tetel i taloma.”

³⁰Laha ukek, “Aile kola hanima amite kolakol tenen lalap lehe amite soh o. Kaie o kola hani amite waliko la? ³¹Teka matahaun ti kako, Haeu

kola hani laha tenen kolakol ti i hapuasa Moses hani laha ani mana ti he lohong. I sohot poponowi usima kakai Haeu ti i kakawen, ‘Moses hani laha ani bret ti i ahuma tone Haeu.’” (Exod 16:4)

³²Jises hone ulei laha, “Nga kakane hawane amuto, kumahe Moses tetel i hani laha bret ti tone Haeu. Se hahaniai tel Tamak Haeu. I se tetel axiamuto an wanen. ³³A an wanen ti Haeu se tetel i tahia hanima tehu pon ie ti axiai seilon tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan.”

³⁴Teka seilon kak ukek, “Tel masiwi, lawe ngain axima amite tenen an wanen ien.”

³⁵Jises kak pahoi laha, “Nga se an wanen ti haniai seilon tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan. Tap tel i hitol ulea ma pahan is ulea i un na namilon xoxoan tetak. ³⁶Tuahe amuto tap namil xoxoan tetak kalak amuto ningahiwen waliko tenen lalap nga ailewen. ³⁷Lawe seilon tel Tamak Haeu haniwen nga ape laha sohot kahikahik, tap nga tale tehitok hani laha. ³⁸Kumahe nga tahياما ti tone Haeu ailei waliko ti puki namilok. Haeu taloma nga ailei waliko ti pahan nga ailewa. ³⁹Teka seilon ti i haniwen nga, teteka laha sohot kahikahik, Haeu pahan nga ngahati aluiniwa laha hatesol nake i pahan nga xahateniwa laha ti matealaha ngain tetehu ti hinitiai lawe seilon. ⁴⁰Ie namili tel Tamak Haeu ka lawe seilon paxai tioiwa ka nga se tel Natun ma tin laha soh hawanewa tetak lehe laha uke tonain kapin ti tap tahi tapoan ape nga hamoiha aliake laha ti ngain tetehu ti hinitiai lawe seilon.”

⁴¹Teka seilon hong lengeke ma kak hahakila nake Jises ukek se i an wanen ti tone Haeu. ⁴²Laha he kakak alia puki laha, “I tuahe tel nati Josep! Kako tioi taman ma tinan. Ape lahan i ukek i luama ti tone Haeu?”

⁴³Jises hone lato, “Kum kak mumum hahakila! ⁴⁴Tap tel i tua sohot kahikahik halik na tel Tamak Haeu, tetel i taloma nga, i towiahu namilon ti soh tetak. Na i sohot ukek ien, nga xahateni aliake i ngain tehu ti hinitiai lawe seilon. ⁴⁵Masin ti teka kuluiwai kakai Haeu taiwen, ‘Haeu i hanau teka seilon.’ (Isa 54:13) Ape teka laha hong usi kakai Haeu, laha sohot kahikahik. ⁴⁶Tuahe kumahe nga ukek ka tel na seilon ningahiwen tel Tamak Haeu, mewenae nga, tetel ahuma ti Haeu, ningahiwen i.

⁴⁷“Nga kakane hawane amuto, tel na namilon xoxoan tetak, hoi liai i to kapi Haeu lian tehue. ⁴⁸A salan, nga se an wanen ti axiai seilon tonain ien. ⁴⁹Teka matahaun ti amuto laha aniani mana ti he lohong tin laha mat. ⁵⁰Tuahe an wanen ti tone Haeu, tel na i ani i kum mat. ⁵¹Nga tetel an wanen ti tone Haeu se ape kapimuto. Hatesol teteka laha ani, laha to kapi Haeu lian tehue. Tenen an wanen ien se tupuak nga hani ti nga mat lehe seilon uke tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan.”

⁵²Ti teka seilon hongoa, laha kak he lungelung alia puki laha ape laha he kamekam, “I hani kako ani tupuan ukek ia?”

⁵³Tuahe Jises ukek, “Nga kakane hawane amuto, amuto kum uke tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan, halik na amuto ani tupuak ma unumi kakauk tel Nati Seilon. ⁵⁴Tuahe na amuto ani tupuak ma unumi kakauk, hoi liai amuto to kapi Haeu lian tehue ape nga xahateni aliake amuto tehu ngain ti hinitiai lawe seilon. ⁵⁵Pake tupuak se an wanen ma kakauk se unum wanen. ⁵⁶Na amuto ani tupuak ma unumi kakauk, amuto se kahikahik wanen ape nga lawe kapimuto lian tehue. ⁵⁷Masin ti tel Tamak Haeu taloma nga, i aile lehe nga moih lian tehue, tin masin na amuto to hawane kahikahik wanen, nga aile lehe amuto moih lian tehue. ⁵⁸Nga se an wanen ti tone Haeu. Teka matahaun ti amuto laha ani mana, tin laha mat. Tuahe tel na i ani an wanen ti tone Haeu i kum mat.” ⁵⁹Jises hahanau teka seilon leili tehu synagog ti tehu taon Kapenaum ti i kakaxi tesol kakain ien.

Kilan kahikahi Jises laha salili tamusuke i

⁶⁰Tesol kahikahi Jises hongoa ape kilan ti lato ukek, “Kakaiam pate ailan ti amite ukean ma usian.”

⁶¹Jises paxai tioi ka tesol kahikahin kak mumum ape i kamea, “Nakon teik kakaiam pate i hahataxina hialiau namilomuto? ⁶²Ape amuto namiloio ukek ia na amuto ningahi nga tel Nati Seilon nga alia hani tone Haeu? ⁶³Holi Spirit ti Haeu i tetel axiai seilon tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan. Ti puki kui seilon i kum pon ailean. Kakain ti nga kakane amuto i ahuma ti Holi Spirit ape i axi seilon tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan na laha soh tetak. ⁶⁴Tuahe teka ti amuto laha kum hong soh nga.” Jises kak ukek ien nake hoi i tuiwen teteka laha soh tetan. Tin i tui seilon tetel imuh i hangaini i hani mini teka seilon teleian. ⁶⁵Ape Jises ukek, “Teko ti amuto kum soh tetak nake masin ti nga kakanewen amuto, tap tel i tua sohot kahikahik halik na tel Tamak Haeu towiahu namilon ti soh tetak.”

⁶⁶Hutui taen ien, kilan kahikahi Jises laha tale tehitolaha tetan ape laha kum kahiti i. ⁶⁷Jises kamei tesol huopanim huhua kahikahin i ukek, “A amuto? Kaie amuto kum nahih salili nga?”

⁶⁸Saimon Pita kak pahoi, “Tel masiwi, lehe amite kahiti ulea aita? O tel hanauamite kakai Haeu ti ukei tonain kapin ti tap tahi tapoan. ⁶⁹Amite hong soh kakaiam ma amite tui ka o tel seilon sawisawin wanen ti Haeu.”

⁷⁰Jises kakane tesol huopanim huhua kahikahin, “Nga kilami amuto aposel tetak tuahe tel ti leilomuto, Satan kapiti ma hapuasa i.” ⁷¹Jises kakak Judas, nati Saimon Iskariot. Imuh i hangaini Jises hani teka seilon ti teleian, kalak i tel ti tesol huopanim huhua aposel.

Tesol ukale Jises kum soh tetan

7 ¹Muhin ien Jises hanau tatale teka seilon leili Galili. Kumahe pahan i nahih hani Judia nake teka Ju ien hina namil ti teleian. ²Taun ti angiaian

lalap ti teka Ju atai ingalaha houha i xohiwen. Laha aile ukek ien ti nameniai lokon teka matahaun ti laha he lohong. ³Ape tesol ukale Jises kak soxeni i, “Nahih saliliwa ie haniwa Jerusalem lehe teka kahikahim paxai waliko tenen lalap na o aile. ⁴Na paham lawe seilon tioi o, kum mumuneni puasam. Na o pon ailei waliko tenen lalap ti kui pohem, aile kolawa lehe lawe seilon sameni o.” ⁵Lato kak ukek ien nake lato kum soh tetan kalak lato se ukalan wanen.

⁶Jises hone lato, “Taun ti lawe seilon tioi nga i tai meima. Ti amuto, lawe taun se solian ti ailei waliko. ⁷Tap huan ti seilon watakai amuto tuahe laha watakai nga nake nga kaxi hatakei lialui woulaha. ⁸Mewenae amuto nahih haniwa tehu angiaian lalap ien. Nga tai apeas nake taun tetak i tai meima.” ⁹Jises hone lato kewak ien ape i hamalum Galili.

Jises hanau teka seilon mate Ingi Haeu

¹⁰Muhi tesol ukalan nahih haniwa Jerusalem, Jises tin i nahih tuahe kumahe i nahih tatake nake kumahe pahan teka seilon ila tioi i. ¹¹Lokon ien leili Jerusalem teka masiwi ti teka Ju to pax upiup Jises. Laha he kamekam, “Jises tel hatanoi wasol ia?”

¹²Kilan seilon laha kak hahakokol sale Jises wasolalaha. Teka laha ukek, “I se seilon solian.”

Teka liai ukek, “I neini puluti teka seilon.” ¹³Tuahe tap tel i kakak sale Jises ti taxingi lawe seilon nake laha mamata teka masiwi ti teka Ju.

¹⁴Patalal ti taun ti nameniai lokon teka matahaun ti teka Ju he lohong, Jises nahih hani Ingi Haeu ape i hutui hanau teka seilon. ¹⁵Teka masiwi ti teka Ju kuaini hawane ape laha ukek, “Tel seilon ie i tai sukul, saka anesoan ti kakai Haeu i ukema ia?”

¹⁶Jises ukek, “Tetenen ti nga hahanau amuto kumahe puki namilok, i ahuma ti Haeu tetel i taloma nga. ¹⁷Tel na i aile ususi namili Haeu i tioi ka waliko ti nga hahanau seilon i ahuma ti Haeu kumahe puki namilok. ¹⁸Tel na i kakak puki hahitake axan i aile ukek ien lehe seilon sameni i. Tuahe tel i puas eliliel lehe seilon sameni tetel i taloma i, kakaian salan ape i malang pulutuai seilon. ¹⁹Moses hani amuto nauna ti Haeu, kewak? Tuahe tap tel ti amuto puas ususi. Ape kalahai amuto tohongi teleiak?”

²⁰Kilan wanen seilon kak pahoi Jises, “Spirit lialun kapiti halialuen o. Aita pahan teleiam?”

²¹Jises kak ukek, “Nga aile haewiawen tel seilon telao ngain Sabat ape amuto hatesol ong lengeke. ²²Tuahe puki amuto pupuas telao ngain Sabat ti amuto aile teik kikilam ti kotiai uli walikoi natumuto wawan usiai nauna ti Moses. Tenen saun ien hoi imat ti Moses, lokon ti Abraham tel matahaun ti kako. ²³Na tenen saun ien i onoteni telao ngain Sabat, amuto aile haseleni lehe amuto kum xaputi nauna ti Moses. Ape lahan amuto lengeini nga ti nga haewia tel seilon ti telao ngain Sabat? ²⁴Kum paxai kokolongeni saun ti seilon ti puki namilomuto, tuahe ti namili Haeu.”

Nakon Jises se Krais?

²⁵Hina seilon leili Jerusalem laha ukek, “Nakon i seilon tetel teka masiwi ti kako pahalaha teleian? ²⁶Paxaiwa! I leili teka seilon, i hanau ulelea laha tuahe tap tel hakume i. Sohin laha paxai ttoi ka i Krais. ²⁷Saka i sohot ukek ia nake amite ttoi ka i ti Nasaret tuahe amite kum ttoi tetesol Krais ahuma.”

²⁸Aile ape ti Jises hahanau tutuen teka seilon mate Ingi Haeu, i kak eliel hani laha, “Amuto sokok amuto ttoi nga ma tetesol ti nga ahuma. Tuahe kumahe nga luama ti puki namilok, tel liai taloma nga. I se tel Haeu salan tuahe amuto kum ttoi i. ²⁹A nga ttoi hawane i nake nga nakuama tetan ape i taloma nga.” ³⁰Ti teka masiwi ti teka Ju hongoa, laha tohongi xotiai Jises tuahe tap tel aka pohiwen i nake i tai meiwa taun tetan.

³¹Tuahe kilan seilon soh tetan ape laha ukek, “I aile hahakila waliko tenen lalap ti kui pohen. I se Krais nake soliai puasan masin ti Krais.”

³²Teka Parisi hong ka kilai seilon kak wixiwix sale puase Jises ape lato ma tesol masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon, lato talo tesol peteniai Ingi Haeu ti xotiai Jises. ³³Jises kak ulea ukek, “Nga kapimuto hatesol teik taun kukunun ape nga alia hani kapi tetel i taloma nga. ³⁴Ape taen ien amuto pax upia nga ti huhual tuahe amuto kum pon tunahiak. Tin amuto kum lua uke hani tetesol ti nga ien.”

³⁵Teka masiwi ti teka Ju he kakak alia laha, “Kaie i nahih kelak lehe kako kum pon tunahian? Nakon i nanamilo i na i nahih salili xuxukako hani kapi teka akikikako Ju kakai alaha Grik? Sohin uke pahan i hanau teka Grik. ³⁶Salangawe kakaian ukek ia ti i kakak ka kako pax upia i tuahe kako kum pon tunahian? A i ukek ia ti i kakak ka kako kum lua uke hani tetesol ti na i lua to?”

Jises kakak sale unum wanen

³⁷Ti ape tehu ngain tapeinan ti taun ti namenai lokon teka matahaun ti teka Ju he lohong. Ngain tehu ien Jises tu ape i kak eliel ukek, “Tel na pahan is i un, soh hawanewa tetak ape nga hani i unum wanen.

³⁸Tel na i soh tetak, i un lian tehue. Masin ti pepai Haeu kakaxi, “Tenen unum wanen i masin kan tenen i lilil tap mongaian ti leili tel na i soh.”

³⁹Kakai Jises ti i kakak ien i kakaxi sale Holi Spirit, tetel Haeu hani teka laha soh ti Jises. Hanima tataen, Haeu tai axi Holi Spirit hani teka kahikahi Jises nake Haeu tai kola hatakei hatesol pohe Jises.

Teka seilon kak he hapatapat sale Jises

⁴⁰Ti teka kilai seilon hongoa kakai Jises, teka ti laha ukek, “Tel seilon ie, salan wanen i tetel kului ai kakai Haeu ti kako teka Ju to monomon.”

⁴¹Teka liai ukek, “I se Kraiss.”

Tuahe teka liai ulea ukek, “Tap wanen nake i se seilon ti Galili.

⁴²A kakain ti leili pepai Haeu i ukek Kraiss, tel ti kaha to monomon, i nakuama ti tel masiwi David ma i takah Betlehem, tetewau toan ti kemuk David toto.” ⁴³Aile ape kakaialaha hatesol sale Jises i hil. ⁴⁴Teka pahalaha laha xoti Jises tuahe tap tel aka pohiwen i.

⁴⁵Ti teka peteniai Ingi Haeu nahih alia haniwa kapi teka masiwi ti hukuminiai Haeu ma seilon ma teka Parisi, tesol masiwi ien kamei lato ukek, “Alahan amuto kum xoti Jises ape hakahita hanima kapimite?”

⁴⁶Lato pahoi ukek, “Tel seilon ien kak hanowi ka i tel masiwi tapein. Tap tel kaakawen masin tel seilon ien!”

⁴⁷Teka Parisi kak ukek, “Kaie i puluti hetekiewen amuto? ⁴⁸Saka tap tel ti kako teka Parisi ma na teka masiwi laha soh tetan. ⁴⁹Mewenae teka seilon ie tap namilolaha laha soh tetan nake laha kum tioi aluini kakai Haeu ape Haeu hani laha kaui kawatan.”

⁵⁰Nikodimus, tel ti teka Parisi i paxaiwen Jises ti imat, i hone teka liai, ⁵¹“Nauna ti Moses halini kako tieniai tel seilon na kako tai hong ma upia mataini waliko ti i ailewen.”

⁵²Ape lato pahoi i, “Sale kakaiam masin ka o tin ti Galili ma o saupa ti Jises. Nihehi paxaiwa pepai Haeu lehe o tioi ka tap tel kuluiai kakai Haeu i ahuma ti Galili.”

⁵³Muhin ien hatesol seilon nahih alia hani tonalaha.

Tel hehin i aile saun lialun ti wawan hehin

8 ¹Ape Jises nahih hani Maunt Oliv. ²Uli letu ti ngain liai telao Jises nahih alia hani Ingi Haeu. Kilan seilon apuha kalini i. Jises to hani itan ape i hutui hanau laha. ³Lokon ien tesol hanau nauna ti Moses ma tesol Parisi ati tel hehin lato tunahi i eng akakati tel wawan kumahe axoan. Ape lato hatuhi i mate teka kilai seilon ien.

⁴Lato kakane Jises, “Tel masiwi, tel hehin ie amite atima nake i eng akakati tel wawan kumahe axoan. ⁵Nauna ti Moses kak eliliel ka hehin tenen masin ie mewenae ti hokai teleiwa ani pot. Kaie o kak ukek ia?”

⁶Lato kamei Jises tenen ien nake pahalato i kakawa waliko tenen i pon na lato sului i. Tuahe Jises tuole ape i tai kakain he pekeun ani ngaxe minan. ⁷Ti lato to kakamei Jises, i tu hokahale ape i kakane laha hatesol, “Tel ti amuto na i tai aile saun lialun, kewa i imat ti hokaiai tel hehin pot.” ⁸I tuole ape i tai ulea.

⁹Ti laha hongoa kakai Jises, laha nahih salili i uke tel tel, nahiai imat teteka salaimat. Mewenae Jises tutuen kapi tel hehin. ¹⁰Jises tu hokahale ape i kamei tel hehin, “Teka suluiam ia? Nakon teka lehe laha aile halialu o, laha ox nahiwen?”

¹¹Tel hehin kakane Jises, “Tel masiwi, tap tel tutuen ie.”

Ape Jises ukek, “Ien, nga tin nga kum aile hani o na tenen. Ewi na o nahih tuahe kum ailele ulei saun lialun.”

Jises ukek i masin xewai alon

¹²Jises kakane ulei teka kilai seilon, “Nga masin xewai alon. Nga kola aweisal tenen sawisawin hani seilon. Tel na i sohot kahikahik, tap i po to ti tilokoan ailei saun lialun nake nga tel neinian lehe i to kapi Haeu lian tehue.”

¹³Teka Parisi hone Jises, “Mewenae o kakak alia o, tap tel liai ukek ka kakaiam salan.”

¹⁴Jises kak pahoi lato ukek, “Kalak mewenae nga kakak alia nga, kakaiak se salan nake nga tioi tetesol ti nga ahuma ma tetesol ti nga alia. Tuahe amuto kum tioi tenen ien. ¹⁵Amuto paxai kolongeni woi seilon ti puki namilomuto tuahe nga aile usiusi namili Haeu. ¹⁶Ti na nga paxai kolongeni woi seilon, kolongenian tetak se sawisawin nake kumahe nga ailele ti puki namilok. Tel Tamak Haeu tetel i taloma nga, i lawe kapik. ¹⁷Leili pepai nauna ti puki ti amuto i ukek ka na kakai hua seilon tenenawe, tenen kakain ien salan. ¹⁸Puki nga kola ka kakaiak salan hetekie tel Tamak tin i kola ka kakaiak salan.”

¹⁹Lato kamei Jises, “Tel tamam ia?”

Jises kak pahoi lato, “Amuto kum tioi nga ma tel Tamak. Na amuto tioila nga, ala tin amuto tioi tel Tamak.” ²⁰Jises kakak ien ti i hahanau teka seilon mate Ingi Haeu, xohixohin tesol hanai moni ti ailei puase Haeu. Laha tai xoti i nake taun tetan i tai meiwa.

Jises kaxi haxewa hani teka laha tai soh tutuen tetan

²¹Jises hone ulei teka seilon, “Kum kue ape nga salili tamusuke amuto. Amuto pax upia nga ti huhual tuahe amuto kum tunahi ape amuto mat hetekie lialui woumuto. Amuto kum lua uke hani tesol ti nga luawa.”

²²Teka masiwi ti teka Ju ukek, “Salangawe kakaiian i ukek ia? Kaie i telei aliake i? Alahan i ukek kako kum lua uke hani tesol ti na i luawa?”

²³Jises kak tatale ukek, “Amuto se ti tehu pon itan ie. Namilomuto ma pupuasamoto tuahe ti seilon. A nga se ti tone Haeu patul, pupuasak nga aile usiusi namili Haeu. ²⁴Nga kakawen ka amuto mat hetekie lialui woumuto. Na amuto kum soh ka nga se tetel ti nga kakaxi, salan i sohot hani amuto.”

²⁵Lato kamei i, “Kaie o aita?”

Jises kak pahoi, “Nga kaxi hakila haniwen amuto. ²⁶Pate tutuen kakaiak salemuto ape kilai lialui woumuto i pon na nga sului amuto. Tuahe nga kakane teka seilon ti tehu pon ie mewenae waliko ti nga hong ti tel i taloma nga, tetel i salan wanen.” ²⁷Teka masiwi ti teka Ju tai hong xeu tutuen ka Jises kaakane lato sale tel Taman Haeu.

²⁸Ape Jises hone lato, “Tataen amuto tahi hakea nga tel Nati Seilon patul he kros, Haeu hatakei hani amuto ka nga se tetel ti nga kakaxi. Nga kum aile tenen na waliko ti puki namilok. Masin ti tel Tamak hahanau nga, tin nga kaxi hani teka seilon. ²⁹A tetel i taloma nga i lawe kapik. I kum lioi nga nake lawe nga aile waliko tenen i hamuamua i.” ³⁰Ti Jises kakak tutuen, kilan seilon soh tetan.

Nati Abraham ma nati Satan

³¹Ape Jises kakane teteka Ju laha soh tetan, “Na amuto puas usi matuhini waliko ti nga hahanau, amuto kahikahik wanen. ³²Na masin ien, amuto ttoi aluini waliko tenen salan sale Haeu ape amuto kumahe unau saun lialun ulea, amuto ape oxoxain.”

³³Seilon teka kak pahoi Jises, “Amite kahi nati Abraham ma tap wanen amite po to unau tenen na waliko. Kalahai o kak ukek ien?”

³⁴Jises hone laha, “Nga kakane amuto kakain salan. Tel na i aile tatale saun lialun i se unauan. ³⁵Tel unau tel tame tehu ing i kum to kapin hanowi tel na natun wanen. ³⁶Aile ape na nga tel Nati Haeu oxoxi amuto ti unau saun lialun, amuto oxoxa hawanewen. ³⁷Nga ttoi amuto kahi nati Abraham tuahe teka ti amuto tohongi teleiak nake amuto kum hong auni kakaiak. ³⁸Nga kakak waliko tetenen tel Tamak kola haniwen nga tuahe amuto ailele waliko tetenen tel tamamuto hohone amuto.”

³⁹Laha kak pahoi Jises, “Abraham se tamamite.”

Jises ukek, “Na amuto nati Abraham, amuto puas usiwen waliko ti i ailele. ⁴⁰Nga kaxi hahani amuto kakain salan ti nga hongoma ti Haeu tuahe amuto tohongi tutuen teleiak. Abraham tai ailele saun tetenen. ⁴¹Amuto aile waliko tenen tel tamamuto ailele.”

Laha kak pahoi Jises, “Amite kumahe tuahe nati aweisal. Amite se nati Haeu wanen.”

⁴²Jises hone laha, “Na Haeu se salan wanen tamamuto, amuto waheniwen nga nake nga luama ti Haeu. Kumahe nga luama ti puki namilok, i taloma nga. ⁴³Lahan amuto kum hong xeu waliko tenen ti nga kakak? Se nake amuto kum hong waxi kakaiak. ⁴⁴Ien se nake amuto nati tel tamamuto Satan ma pahamuto wanen puas usiai namilon. Ti pate uli hutuan, i tel halialu tamusukei seilon ma i kum xeisa waxi waliko tenen salan nake tap wanen i kakak waliko tenen salan. Ti i kak puputa, i aile ti puki saun tetan nake i weli puputa ma i se tel tame puputa. ⁴⁵Aile ape ti nga kakak waliko tenen salan, amuto kapaxe. ⁴⁶Nakon aita ti amuto pon sehatuhini ka nga ailewen saun lialun? Ape lahan amuto kum soh nga kalak kakaiak salan? ⁴⁷Tel seilon na i ti Haeu, i hong usi kakai Haeu. Tuahe amuto kum hong usi kakai nake amuto kumahe tetan.”

Jises se pamu tuah ti Abraham

⁴⁸Teka Ju kak lengeleng, “Salan wanen ti amite ukek ka o tel Samaria ma spirit lialun kapiti hahialu o.”

⁴⁹Jises kak aseini, “Tap wanen nake nga sameni tel Tamak Haeu a amuto wataakai nga. ⁵⁰Kalak nga kum upiup seilon sameniak, Haeu pahan seilon sameniwa nga a namilon mewenae sawisawin. ⁵¹Nga kakane hawane amuto, tel na i puas usi kakaiak i kum mat wanen.”

⁵²Teka seilon kak eliel hawane, “Ape amite tioi hawane ka spirit lialun kapiti hialialuen o! Abraham matewen ma teka kuluia i kakai Haeu tin laha matewen a o ukek tel na i puas usi kakaiam i kum mat. ⁵³Kaie o pamu tuah ti Abraham tel tamamite? Abraham i mat ma teka kuluia i kakai Haeu tin laha mat. Nakon o sokok o aita?”

⁵⁴Jises kak pahoi laha, “Na puki nga sameni nga, tap solian tetan. Se puki tel Tamak i hana nga seilon pate tuah. I se tetel amuto ukek i Haeu ti amuto. ⁵⁵Tuahe amuto kum tioi i. Nga tioi hawane i. Na masin nga ukek nga kum tioi i, nga puputawen, hanowi ti amuto. Tuahe nga tioi i ape nga puas usi kakaiak. ⁵⁶Tel tamamuto Abraham i amuam hawane ti i ningahiwa tahiaiak. I paxaiwa ape i amuke.”

⁵⁷Teka seilon kak ukek, “Ahangum tai meiwa 50! Lehe o ningahi Abraham ukek ia?”

⁵⁸Jises kak pahoi laha, “Nga kakane hawane amuto, imat ti Abraham takah, nga se liai ien, tetel ti nga kakaxi.” ⁵⁹Tataen ien wanen, laha waxi pot ti hokaiai Jises tuahe i kuosel ti laha ape i nahih salili Ingi Haeu.

Jises haewia tel seilon pulaxa

9 ¹Ti Jises ma tesol kahikahin tau nanahih, lato ningahi tel seilon pulaxa. Liai i takahama pulaxa. ²Tesol kahikahi Jises kamei i, “Tel masiwi, nake lahan tel seilon ie pulan pulaxa? Nakon i sohot ukek ti puki lialui woun ka lialui woi taman ma tinan?”

³Jises kak pahoi ukek, “Kumahe nake ti lialui woun ma na lialui woi taman ma tinan. Pulan i pulaxa lehe Haeu kola hani teka seilon lalape pohen ti i huali tel seilon ie. ⁴Ti nga tel haxewaiamuto tutuen kapimuto, kako kewa ailei puase tetel i taloma nga. Kum kue ape nga salili amuto. Ien masin tilokoan ti seilon kum puas uke. ⁵Nga masin xewai alon ti haxewai lawe seilon ti nga he tehu pon ie.”

⁶Ti Jises kak kewa, i uke teik pekeun. I pukeini ma talini hawasalisali ape ahui hani puli tel seilon pulaxa. ⁷Ape i ukek, “Nahih nuhiwa pulam haniwa tehu kan Siloam.” Tetenen ax Siloam i ukek, “talo.” I nahiwa ape i nuhi pulan. Tataen ien pulan ewi ape i paxapax uke.

⁸Teka seilon laha toto xohixohin kapin ma teka laha ningahiwen i imat ti lawe i to katekat huhual, laha he kamekam, “Nakon i se tetel seilon pulaxa, lawe kako ningahi i to katekat huhual?”

⁹Teka laha ukek, “Se tetel ien.”

Tuahe teka liai ukek, “Kumahe, tuahe tanoman masin wanen i.”

Ape puki tel seilon hone laha, “Se nga tetel seilon amuto he kamekam.”

¹⁰Laha kamei i, “I sohot ukek ia ape pulam ewi?”

¹¹I kak pahoi ukek, “Tel seilon axan Jises pukeini hawasalisali teik pekeun ape i ahui hani pulak. I talo nga nahih nuhi kawak hani tehu kan Siloam ape nga aile usi. Tataen ien pulak i ewi ape nga paxapax uke.”

¹²Laha kamei i, “Tel seilon ien ape ia?”

I ukek, “Nga kum ttoi.”

Teka Parisi nihehi upia sale haewiai tel pulaxa

¹³Muhin ien laha hakahita tel seilon kemuk pulan pulaxa hani teka Parisi. ¹⁴Ngain tetelao ien Sabat ti Jises aile hawasalisali teik pekeun ti aile haewiai puli tel seilon ien. ¹⁵Teka Parisi kamei i, “I sohot ukek ia ape o paxapax?”

Ape i kakane lato, “Jises hana teik pekeun wasalisalin hani he pulak ape ti nga nahih nuhiwa kawak, pulak ewi.”

¹⁶Tesol ti teka Parisi ukek, “Tel seilon Jises i kumahe wanen ti Haeu nake i xaputi nauna ti telao ngain Sabat.”

Tuahe teka liai ukek, “Kumahe, nake tap tel seilon woun lialun i pon ailei waliko tenen lalap ti kui pohen masin ti tel seilon ien.” Kakaialaha i hatano wasolalaha.

¹⁷Ape teka Parisi kamei ulei tetel seilon, “Tel seilon i haewia pulam, kaie o ukek i aita?”

Tel seilon kak pahoi, “Nga ukek i tel kuluiwai kakai Haeu.”

¹⁸Teka masiwi ti teka Ju lato kum soh ka tetel seilon ien kemuk pulan pulaxa ape lato ilowi taman ma tinan. ¹⁹Lato kamei lalu, “Tel seilon ien, i natumulu? Nakon i tetel amulu ukek hoi i takahama pulaxa? Ape lahan ka i paxapax?”

²⁰Tel taman ma tel tinan kak ukek, “I se natumili. Salan hoi i takahama pulaxa. ²¹Tuahe amili kum ttoi i sohot ukek ia. Amili kum ttoi aita haewia pulan. I ape lalap, i pon tukei awan. Kameiwa i!” ²²Lalu kak ukek ien nake lalu mamata teka masiwi ti teka Ju. Lalu ttoi lato ailewen namil ka na tel seilon i ukek Jises se Kraiss, lato xaxaweni tamusuke i ti synagog. ²³Nake ti tenen ien lalu ukek, “I ape lalap, i pon tukei awan. Kameiwa i.”

²⁴Lato ilowi tuhi tel seilon kemuk pulaxa ape kakane i ukek, “Kakawa ti kuinakei Haeu ka waliko ti na o kak se salan nake amite ttoi ka tetel seilon i haewia o woun pate lialun.”

²⁵Ape tel seilon kak pahoi lato ukek, “Nga kum ttoi na i woun lialun ma na kumahe. Tuahe nga ttoi tetenen, kemuk nga pulaxa ape aoepie nga paxapax uke.”

²⁶Tuahe lato kamea, “Waliko la i aile hani o? I haewia pulam ukek ia?”

²⁷I kak pahoi lato ukek, “Nga kakanewen amuto tuahe amuto kum hong. Alahan pahamuto hong ulea? Halik na pahamuto sohot kahikahin.”

²⁸Lato kak saxuti i ape ukek, “Puki o kahikahin, amite se kahikahi Moses. ²⁹Amite tioi ka Moses tel tuah wanen nake Haeu kakawen kapin tuahe tel seilon ien, i pupuas habitake aita?”

³⁰Tel seilon ukek, “Saka i aile ukek ia ka amuto kum tioi? Amuto kum tioi aita tel hani i ailei puasan kalak i haewiawen pulak. ³¹Kako tioi Haeu kum hong seilon tetenen woun lialun, i hong teka laha lotu sameni i ma puas usi waliko ti pahan. ³²Kemuk tap wanen tel hahaeuiawen puli tel na seilon i takahama hoi pulaxa. ³³Na masin tel seilon ien kumahe i ahuma ti Haeu, ala i kum pon ailei tenen ien.”

³⁴Lato kak lengeleng ukek, “Lilian ti o takahama o tel weli ailei saun lialun. O kumahe tel hanauamite!” Ape lato talo xaxaweni i ti synagog.

Teteka pulaxa wanen

³⁵Ti Jises hongoa waliko ti i sohot hani tel seilon ien, i nahih upia i. Ti i tunahiwa, i kamei tel seilon, “Nakon namilom xoxoan ti tel Nati Seilon?”

³⁶I pahoi Jises ukek, “I aita? Tel masiwi, kaxi hanima nga lehe nga soh tetan.”

³⁷Jises hone i, “O paxaiwen i. Ti aoape ie i kakak kapim.”

³⁸Tel seilon ukek, “Tel Masiwi, nga soh hawane tetam.” I lokuha hani itan ape i lotui Jises.

³⁹Jises hone i ukek, “Nga lua hanima tehu pon ie paxai kolongeniai woi seilon. Nga luama haxewai namili teka laha kum xeuningahiai lawe waliko salan sale Haeu. Ape teka seilon laha sokok hoi laha xewawen ti lawe waliko salan sale Haeu, laha masin teka pulaxa wanen.”

⁴⁰Teka Parisi tutu ien. Ti laha hongoa kakai Jises, laha kamea, “Kaie o ukek amite masin teka pulaxa wanen?”

⁴¹Jises pahoi laha ukek, “Na masin amuto pulaxa wanen, tap tel i tieniwen amuto. Tuahe nake amuto sokok amuto xewawen ti lawe waliko salan sale Haeu, amuto puluti aliliake amuto ape lialui saun ti amuto tutuen.”

Jises tel ngahat solian

10 ¹Jises kakane teka seilon ukek, “Nga kakane hawane amuto, tel na i kum soh non he aweing hani tone sipsip a i soh muna hakokol, tel seilon ien i tel seilon xuxuina. ²Tuahe tel ngahatai sipsip lawe i soh non he aweing. ³Tel peteniai tesol ien i hei kahip hani tel ngahatai sipsip ape lato hong tioi hawane kinaxon. Ti i hasohotu lato i tiloi axalato tok tok. ⁴I nahike hasohotu ape i neini lato. Lato kahiti i nake lato hong tioi hawane kinaxon. ⁵Lato kum nahih kahiti seilon liai, lato ox salili nake lato kum hong tioi kinaxon.”

⁶Jises kak kokolongeni kakain ien hani teka seilon tuahe laha kum xeuningahiai. ⁷Aile ape Jises kaxi haxewa hani laha i ukek, “Nga kakane

hawane amuto, nga masin tewau aweing ti teka sipsip nahih soh. ⁸Teka seilon imat tetak laha woinakon ngahatai sipsip, laha seilon ti xuxuina ma aile halialualato. Tuae teka sipsip tetak lato kum hong usi laha. ⁹Nga masin tewau aweing. Tel na i non tewau aweing ien, i tunahi tonain kapi Haeu lian tehue. Ape tesol tesol ti na i nahih, i kum tae tenen na waliko nake Haeu lawe kapin. ¹⁰Tel seilon lialun namilon mewenae ti xuxuina, teletele, halialui seilon ma soxi. Tuae nga luama lehe seilon hina tonain tenen laha amuke hawane.

¹¹“Nga tel ngahat solian. Tel ngahat solian i kum nomuha na i mat ukei totone teka sipsip tetan. ¹²Seilon ti laha kahui i moni peteniai sipsip, i kumahe tel ngahat wanen nake lato kumahe tetan. Ti i ningahiwa sinen tenen tumun kalimen kiliwama, i ox salili teka sipsip. Ape sinen xohoti hamange ma usi silahoteni lato. ¹³Tel seilon ien ox salili lato nake i kumahe tel tamalato wanen ape i kum nam waxi waliko ti na i sohot hani lato.

¹⁴“Tuae nga se tel ngahat solian. Nga ma teka sipsip tetak amite lohun xoxoan. ¹⁵Masin nga ma tel Tamak amili pate lohun xoxoan. Aile ape nga kum nomuha na nga mat ukei totone teka sipsip tetak. ¹⁶Hina sipsip laha kumahe kapik tuahe laha tin tetak. Ape namilok xoxoan wanen ti hukumini hatapoalaha, lehe hatesol sipsip tetak hong usi kakaiak. Ape ngain ti i luluainima, laha hatesol hukuma hetekie habitake ngahat telawe.

¹⁷“Tel Tamak Haeu waheni nga nake puki nga hani lioi nga mat lehe nga moih alia. ¹⁸Tap tel pon teleiak halik na nga sowini. Nga pon hani seilon telei nga ma nga pon moih alia tuahe nga puas ususi waliko ti tel Tamak honewen nga ailean.”

¹⁹Teik kakain ien i selai teka seilon. ²⁰Kilan seilon kakak Jises ukek, “Spirit lialun kapiti halialu i! I taxitaxiawen! Ape lahan amuto hong kakaian?”

²¹Tuae seilon teka laha kak ukek, “Tel seilon na spirit lialun kapiti halialu i, i kum kak ukek ien. Spirit lialun kum pon haewiai puli seilon pulaxa!”

Jises ukek i tel Nati Haeu

²²Ngain lalap ape i tahiawen leili Jerusalem ti teka Ju nameni taun ti hil waxi aliakei Ingi Haeu ti teka Siria. Lokon ien taun ti waiwain. ²³Jises tau nanahih tesol Totone Solomon kapi Ingi Haeu. ²⁴Teka Ju apuha kalini i ape ukek, “Kum tua kak hahatila amite. Na o Krai, se xaxi hawane hanima amite.”

²⁵Jises kak pahoi laha, “Nga kakanewen amuto tuahe amuto kum hong soh. Waliko tenen lalap nga ailele habitake axe tel Tamak Haeu i kola hawane ka nga se tetel ti nga kakaxi. ²⁶Tuae amuto kum hong soh

nake amuto kumahe tesol ti teka sipsip tetak. ²⁷Teka sipsip tetak hong usi kakaiak. Nga tioi hawane lato ape lato se kahikahik. ²⁸Nga hani lato tonain kapi Haeu lian tehue ape lato kum to wanen lioan ti kaui kawatan ti lialui woulato. Tap tel pon waxi xaxawenialato ti ngangahat tetak. ²⁹Tel Tamak Haeu hani nga teteka lato sohot kahikahik. I pamu masiwian ti lawe seilon, aile ape tap tel i pon waxi xaxawenialato ti ngangahat tetan. ³⁰Nga ma tel Tamak Haeu amili pakata xox hahawane, amili masin seilon tel.”

³¹Ti laha hongoa, laha waxi ulea pot ti hokaian. ³²Tuahe Jises ukek, “Tel Tamak Haeu hapohea nga ailei kilan waliko solian ti hualiai seilon. Tenen ia ti tesol waliko ien i talesi amuto lehe pahamuto telei nga?”

³³Laha kak pahoi Jises, “Kumahe pahamite hokai o ti waliko solian o ailewen tuahe nake o teheni hialalu Haeu. O tuahe seilon masin amite ape o ukek ka o se Haeu.”

³⁴Jises ukek, “Ala puki amuto tioi ka Haeu kaakane hina teka masiwi leili pepaun, ‘Nga ukek amuto se haeu.’ (Ps 82:6) ³⁵⁻³⁶Amuto tioi ka kakai Haeu lawe sawisawin ma tuah. Na Haeu ukek ka teka masiwi ti seilon tetan se haeu na laha teka ti hong usiai kakaian, alahan amuto ukek nga teheni hahialalu Haeu ti nga ukek nga tel Nati Haeu? Nga pakata xoxox kapi tel Tamak Haeu. Puki i kilami nga ailei pupuasan ape i taloma nga ailean. ³⁷Na masin kumahe nga ailele puase tel Tamak Haeu, kum hong sohohoh nga. ³⁸Tuahe na nga ailele puasan, kalak amuto kum hong soh nga, sohoa kui pohek ti waliko tenen lalap nga ailele lehe amuto xeu ma tioi ka nga ma Haeu amili pakata xox hahawane, amili masin seilon tel.”

³⁹Ti laha hongoa, laha tohongi ulea pohiai Jises tuahe i kuosel ti laha. ⁴⁰Ti tesol ien Jises non koti tehu kan Jordan ape i nahih to hani tetesol kemuk Jon baptaisi teka seilon. ⁴¹Kilan seilon opea hani kapi Jises. Laha ukek, “Tap tenen waliko lalap Jon ailewen tuahe kakaian ti tel seilon ie se salan wanen.” ⁴²Ape kilan seilon ien laha hong soh ti Jises.

Matei Lasarus

11 ¹⁻²Tel seilon axan Lasarus i ti tewau toan Betani tesol ti hahutuan toto, Mary ma Mata. Mary se tetel imuh i tihi sanda tenen poun solian hani he ae tel Masiwi Jises ape i uke ukun umeni hapaxean. Aope Lasarus tinun. ³Aile ape hahutuan hakau kakain hani Jises ukek, “Tel Masiwi, tel lohumi wanen i pate tinun.”

⁴Ti Jises hongoa i ukek, “Tenen nax ien kumahe i sohot hani Lasarus lehe i mat tamus tuahe lehe Haeu kola lalape kui pohen ape teka seilon sameni nga tel Natun.” ⁵Jises tone aten wanen Mata, Mary ma Lasarus. ⁶Tuahe kalak i hongoen ka Lasarus pate tinun, i to ahe ngain huohu tesol ti i heheuta. ⁷Imuh i hone tesol kahikahin, “Kako nahih alia hani Judia.”

⁸Tesol kahikahin pahoi i ukek, “Tel Masiwi, pate aope wanen teka seilon ien lehe hokai telei o ani pot. Alahan lehe o alia kewak ien?”

⁹Ape Jises ukek, “Ti nga tel haxewaiamuto kapimuto, kum nanamiloi nake hina taun tutuen Haeu hani kako ailei waliko ti pahan. ¹⁰Tuahe ti na seilon kum nam waxi nga tel haxewaiialaha, ien masin laha nanahih ti leili tilokoan ape laha kum pon ailei waliko ti Haeu pahan.” ¹¹Jises kak kewa ape i ukek, “Tel lohukako Lasarus ape i matihuen. Tuahe nga nahih hangoni i.”

¹²Tesol kahikahin pahoi i ukek, “Tel Masiwi, na masin i mamatih pake i ewi.” ¹³Tuahe salangawe kakai Jises i ukek ka Lasarus matewen ape lato sokok i ukek Lasarus tua mamatih.

¹⁴Aile ape Jises kaxi haxewa hani lato, “Lasarus matewen. ¹⁵Kalak nga kumahe kapin ti lokon i mat, nga amuam nake waliko ti lehe i sohot, i pon haxoxoi namilomuto tetak. Kako nahih hani kapin.”

¹⁶Tomas, tel laha axai i Sangasang, hone tesol tuaun, “Kako nahih kahiti tel masiwi lehe tin kako mat ohoi i.”

¹⁷Ti lato tahiawa Betani, Jises hong ka laha tihiniwen Lasarus ngain hinalo tamusuen. ¹⁸Betani kumahe xauxaun ti Jerusalem, sai toluhu kilomita. ¹⁹Kilan seilon nahih paxai Mata ma Mary hasolialalu ti matei tel ukalalalu. ²⁰Ti Mata hongoa ka Jises nanahima, i nahih tengeni i a Mary tutuen leili ing. ²¹Mata kakane Jises, “Tel Masiwi, na masin o ie, kaie tel ukalak i tai mat. ²²Tuahe kalak Lasarus matewen, nga tioi hawane ka Haeu aile tuahe tenen na o kamei i.”

²³Jises hone i ukek, “Tel ukalam i xahat alia.”

²⁴Ape Mata ukek, “Nga tioi ka i xahat alia taen hatesol seilon xahat alia, ti taun ti hinitiai lawe seilon.”

²⁵Jises hone i ukek, “Nga tel xahateniai seilon maten ma haniaalaha tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan. Tel na namilon xoxoan tetak kalak i mat i moihi tutuen. ²⁶Ape tel i soh tetak ma i to kapi Haeu lian tehue, tel ien i kum mat tamus. Kaie o soh ti waliko ie?”

²⁷Ape Mata pahoi i ukek, “Tel Masiwi, nga soh hawane ka o Krai, tel Nati Haeu, tetel Haeu taloma.” ²⁸Ti Mata kak kewa, i nahih alia. I waxi tahaini Mary ti teka seilon ape i ukek, “Tel Masiwi tahiawen, i kamekam o.” ²⁹Ti Mary hongoa i saxoh ahuta tengenian.

³⁰Ti lokon ien Jises tai soh hani leili toan, i tutuen tetesol ti Mata nahih tengeni i. ³¹Teteka seilon laha apupuha leili tehu ing kapi Mary ti hasolian, taen laha ningahi i tua ape i saxoh ahuta hani melal, laha kahiti i. Laha sokok lehe i nahih tang hani he amal. ³²Ti Mary tahia haniwa kapi Jises, i lokuha hani itan kapi aen ape i ukek, “Tel Masiwi, na masin o ie, kaie tel ukalak i tai mat.”

³³Ti Jises ningahiwa Mary ma teka seilon kapin tatangixi Lasarus, lon tel hetekie tian i kawat hawane. ³⁴I kamei lato, “Amuto hahanopi i ia?”

Ape lato ukek, “Tel Masiwi, nahima paxai.”

³⁵Ape ti tatahan tetan kani pulan lil. ³⁶Hina seilon ien, laha ukek, “Paxaiwa, lalap wanen wawahen tetan ti Lasarus.”

³⁷Tuahe teka liai, laha ukek, “I aile haewia puli tel pulaxa, kewak? Kaie ala i awaiwen Lasarus.”

Jises hamoiha Lasarus

³⁸Ape lato tahia hani tehu amali Lasarus. Amal tenen ien laha tanomi he pot patul ti hepekeun. Laha hulini tehu lalape pot ti siponian. Ti lato tutu ien, Jises lon tel ulea. ³⁹I hone lato, “Hulini xaxaweniwa tehu pot.”

Tuahe Mata ukek, “Tel Masiwi, poun ape kohan. I leili amal kewen ngain hinalo.”

⁴⁰Jises hone i ukek, “Hoi nga kakanewen o ka na namilom xoxoan tetak, o ningahi waliko tenen lalap ti pohe Haeu aile.” ⁴¹Aile ape lato hulini xaxaweni tehu pot. Jises pax hani patul ape i ukek, “Nga kak kemulik hani o tel Tamak Haeu nake o hongoen kamekame tetak. ⁴²Nga tioi ka lawe o hong nga, tuahe nga kamei o ti puli lawe seilon ie lehe laha soh ka o taloma nga.”

⁴³Muhin ti i kak kewa, i tilol eliel ukek, “Lasarus ahutama!” ⁴⁴Ape tel seilon kemuk maten, i ahuta. Minan, aen ma patun talinan tutuen maia ti puxuiai seilon maten. Jises hone lato, “Upati xaxaweniwa maia ape hanahiwa i.”

Teka masiwi ti teka Ju aile namil ti teleiai Jises

Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2

⁴⁵Aile ape kilan ti teka seilon kapi Mary, ti laha paxaiwa waliko ti Jises aile, laha soh tetan. ⁴⁶Tuahe teka ti laha nahih hani kapi teka Parisi ape kaxi hani lato waliko ti Jises ailele. ⁴⁷Aile ape teka Parisi ma teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon apuha hani kapi teka masiwi tapein ti teka Ju ape lato ukek, “Kaike kako aile waliko la? Tel seilon ien aile kilan kolakol tenen lalap. ⁴⁸Na kako paxai lioi waliko ti i ailele, hatesol seilon laha soh tetan ape teka Rom aile halialu Ingi Haeu ti kako hetekie kako teka Ju.”

⁴⁹Tel ti lato, axan Kaiapas, i tel masiwi tapein ti hukuminiai Haeu ma seilon ti ahang tehu ien. I ukek, “Tap namilomuto. ⁵⁰Amuto kum paxai tioi ka pamu ewian na seilon telawe i mat, kumahe lawe seilon. Pamu lialuan na teka Rom telei kako teka Ju hatesol.”

⁵¹Waliko ti i kakak kumahe ti puki namilon. Nake i tel masiwi tapein ti hukuminiai Haeu ma seilon ti ahang tehu ien, Haeu aile i kak kilami ka Jises mat ti hualiai teka Ju hatesol. ⁵²Tuahe kumahe mewenae ti lato, hetekie hatesol seilon ti Haeu laha tesol tesol lehe laha hukuma hetekie namil tenenawe ti usiai nauna ti Haeu.

⁵³Tataen ien teka masiwi ti teka Ju hutui aile namil ti teleiai Jises. ⁵⁴Aile ape Jises monga ailei puasan ti puli lawe seilon. I nahih ahuta hani Epraim, tehu taon xohixohin kapi lohong. Ape i ma tesol kahikahin to ien.

⁵⁵Ngain lalap ti Pasova ape i xohiwen. Kilan seilon ti toan tesol tesol laha nahih hani Jerusalem ti ailei saun tenen ti haunialaha ti puli Haeu masin ti teka Ju lawe ailele apesentialaha ti Pasova. ⁵⁶Laha to pax upiup Jises. Ti laha leili Ingi Haeu, laha he kamekam alia laha, “Amuto namiloi ukek ia? Kaie i nahih hanima tehu apuhain ti Pasova ka tap?” ⁵⁷Lokon ien tesol masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon hetekie tesol Parisi lato honewen teka seilon ka na tel i tioi Jises tetesol, hahongoa lato lehe lato xoti i.

Mary tihi sanda hani ae Jises

Mt 26:6-13; Mk 14:3-9

12 ¹Ngain tepanim tehu imat ti Pasova, Jises nahih hani Betani, tesol tone Lasarus, tetel Jises hamoiha aliake ti matean. ²Ti ien lato apeseni angiaian ti amukei Jises. Mata tel lohiai an. Lasarus tin ien leili teka laha toto he tone angiaian kapi Jises. ³Ti lokon ien Mary waxi tehu sanda kahun pate lalap ma poun pate solian. I tihi hatapo hani he ae Jises ape i uke ukun umeni hapaxean. Soliai poi tehu sanda i atuhi ing hatehu.

⁴Tuahe Judas Iskariot, tel ti tesol kahikahi Jises, tetel imuh i hangaini Jises hani mini teka masiwi ti teka Ju, i ukek, ⁵“Kalahai i tua aile xoini tehu sanda? Pamu ewian na hangaini waxiai moni lalap ape hani teka seilon tap soxi.” ⁶Kumahe i kak ukek ien nake i tahane teka seilon tap soxi tuahe nake i seilon tenen xuxuina. I tetel auniai moniulato ape hina lawe i xuina.

⁷Tuahe Jises ukek, “Kum hohowini i nake i auni tehu sanda atengi tetelao. I tihi hani he aek apeseniak ti tehu mateak. ⁸Teka seilon tap soxi laha lawe kapimuto, tuahe nga kumahe lawe kapimuto.”

⁹Kilan seilon hong ka Jises Betani ape laha nahih kewak ien. Tin pahalaha paxaiiai Lasarus, tetel Jises hamoiha aliake ti matean. ¹⁰Aile ape teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon aile teik namil ti telei hetekieai Lasarus. ¹¹Pahalato lato telei Lasarus nake xahat aliaian aile, ape kilan teka Ju laha kum hong lato, laha soh non ti Jises.

Jises tel Masiwi soh hani Jerusalem

Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40

¹²Ngain liai telao teka kilai seilon nahih hani tehu apuhain lalap ti Pasova. Laha hong ka Jises nahih hahanima Jerusalem. ¹³Laha koti kai hatoh ape nahih titilol tengenian,

“Kako haxawawa axe Haeu.

Kako sameniwa ma amukewa tel i nahih
hehetekiema poh ma solian ti Haeu!

(Ps 118:25-26)

Kako sameniwa ma amukewa

tel Masiwi tapein ti Israel!”

¹⁴Jises waxi tok donki uluha, i to he tehiton ape tok donki tau kakau i, masin ti pepai Haeu kakawen ukek,

¹⁵“Tek a seilon ti Israel, kum maamata.

Paxaiwa, tel Masiwi ti amuto i luluainima,

i toto patul he tok donki uluha.”

(Zech 9:9)

¹⁶Ti lokon ien tesol kahikahi Jises kum xeu salangawe waliko ti i sosohot. Tuaehe muhin ti Jises xahat aliawa ti matean, lato nameni ka pepai Haeu i kakawen ka hatesol waliko ien i sohot hani i.

¹⁷Teteka seilon laha kapi Jises ti i tiloi ahuti Lasarus he amal lokon ti i hamoiha aliake i, laha kaxi hani teka liai waliko ti i sohotuen. ¹⁸Ape kilan seilon nahih tengeni Jises nake laha hongoen waliko tenen lalap i ailewen ti pohe Haeu. ¹⁹Teka Parisi kakak alia puki lato, “Amuto ningahi kako kum waxaini wanen. Paxaiwa, hatesol seilon nahih kakahiti i ma hongohong kakaian.”

Jises kakak sale matean

²⁰Tesol ti teka Grik tin lato nahih lotu hani Jerusalem ti tehu apuhain lalap ti Pasova. ²¹Lato nahih hani kapi Pilip, tel seilon ti tehu taon Betsaida ti Galili ape lato ukek, “Kaie ewi na o huali amite? Pahamite amite paxai Jises.” ²²Pilip nahih hahongo Andru ape ati lalu nahih kakane Jises.

²³Jises kakane teka seilon ukek, “Taun ti mateak i xohiwen. Ape teka seilon paxai ttoi ka nga tel Nati Seilon pate tuah ape laha sameni nga. ²⁴Nga kaxi hawane hani amuto, ien masin wanen tehu waki maia ti seilon seini, i matemu ape imuh i hahua hakila. Na tap, i hamalum waki maia tehue. ²⁵Na tel seilon pahan mewenae akeni konginia i totonan ti itan ie, i lioi totonan ti kapi Haeu. Tuaehe na tel seilon i to kahikahik kalak na masin i lioi totonan ti itan ie, i waxi totonan ti kapi Haeu. ²⁶Tel na pahan i sohot kahikahik kewa ka i hong usi kakaia k. Na tel i sohot kahikahik lawe i kakahiti nga hani tuahe na tesol. Ape tel Tamak Haeu namiloi ukek i tel seilon tuah.

²⁷“Aope ie tiak pate kawatan. Tuaehe nga kum kamei Haeu awaiak ti mateak nake hoi liai nga luama ti haponowiai namilon. ²⁸Tel Tamak Haeu, kola haniwa lawe seilon lalape pohem ma soliaiam.”

Tataen ien tenen kinax wixima ti tone Haeu i ukek, “Nga kolawen ape nga kola ulea.”

²⁹Teka kilai seilon tutu ien hongoa ape teka ti laha ukek, “Sohin tonui kuhuh.”

Teka liai ukek, “Tel engal kakak kapin.”

³⁰Tuaehe Jises hone laha, “Tenen kakain ien kumahe ti hualiak, ti hualiamuto. ³¹Aope ie teka seilon ti tehu pon ie laha tu ti sulusulu nake

ti lialui woulaha. Tuae taun ape i tahiawen ti nga waxaini xaxaweni Satan tel i neini hahialalu laha. ³²Taen ti laha tahi hakea nga hani patul he kros, nga kapiti seilon ti lawe xux hanima kapik lehe laha soh tetak.”
³³Jises kak ukek ti kilamiai sale matean.

³⁴Teka seilon ukek, “Amite ttoi ti he pepai Haeu ka Krai i moih lian tehue. Alahan o ukek laha tahi hakea i hani patul he kros? Ape o kakak ulea lahe Krai?”

³⁵Jises pahoi laha ukek, “Kum kue nga tel haxewaiamuto ape kumahe kapimuto. Aile ape ti nga tutuen kapimuto, usiwa nenein tetak lehe amuto kum puhei ailei saun lialun. Ien masin seilon na i nahih tatanga leili tilokoan. ³⁶Ti nga tutuen kapimuto, amuto sohoa tetak nake nga masin xewan ti neiniamuto. Na amuto aile usi, amuto sohot hanowi seilon ti xewan.” Muhin ti Jises kak kewa, i nahih hani tesol ti laha kum ttoi.

Teka seilon laha kum soh ti Jises

³⁷Kalak Jises ailele kilan waliko lalap ti pohe Haeu he puli teka seilon, laha kum soh tutuen tetan. ³⁸Masin wanen ti Aisaia tel kului ai kakai Haeu kak kilamiwen,

“Haeu tel Masiwi, tap seilon hong soh
 ti amite kakaxi o hani laha.

Tin tap seilon paxai ttoi lalape pohem.”

(Isa 53:1)

³⁹Aile ape laha kum soh. Aisaia tin i kakawen,

⁴⁰“Pulalaha masin ka pulaxa.

Laha papaxai waliko ti Haeu ailele
 tuahe laha kum ningahi.

Patulaha pate ailan, laha kum xeu.

Ape laha kum towiahu ti lialui woulaha
 lehe Haeu aile haewia laha.”

(Isa 6:10)

⁴¹Aisaia kak ukek nake i ningahiwen lalape poh ma solian ti Jises ape i kaxi i hani teka seilon. ⁴²Kilan seilon laha soh ti Jises. Hina masiwi ti teka Ju tin lato soh tuahe lato mamata kolaian uke teka Parisi xaxaweni tamusuke lato ti synagog. ⁴³Pamu lato halepelep lehe seilon sameni lato, i xoini na Haeu sameni lato.

⁴⁴Jises kak eliel ukek, “Tel na i soh tetak tin i soh hetekie ti tel i taloma nga. ⁴⁵Tel i paxaiwen nga, i paxai hetekiewen tel i taloma nga. ⁴⁶Nga lua hanima tehu pon ie masin xewai alon lehe hatesol seilon laha soh tetak laha kum to leili tilokoan ti saun lialun. ⁴⁷Na tel hong kakaiak ape i kum puas usi, nga kum sului i nake nga luama awai ai seilon ti kawatan ti lialui woulaha. ⁴⁸Tel na i kum nam waxi nga ma kum hong auni kakaiak, puki kakain ien sului i. Ape telao ngain ti hinitiai lawe seilon, Haeu axi i kawatan nake ti kakaiak ien. ⁴⁹Kakaiak salan nake kumahe nga kakak ti puki namilok. Se

tetel i taloma nga, tel Tamak Haeu hone nga waliko ti nga kakaxi. ⁵⁰Ape nga tioi ka ti usiai nauna tetan i hani seilon tonain kapin ti tap tahi tapoan. Aile ape nga kakaxi waliko tenen tel Tamak hone nga kaxian.”

Jises aile kola hani tesol kahikahin sale auni hasoliai seilon

13 ¹Sikole ngain ti Pasova ape Jises ma tesol kahikahin ang apuha hetekie. Jises tioi ka se ape taun ti i salili tehu pon ie ape alia hani kapi tel Taman Haeu. I waheni hawane tesol kahikahin, seilon tetan ape i kola lalape wawahen tetan hani lato.

²Satan hoi i hanamiloawen Judas tel nati Saimon Iskariot hangainiai Jises hani teka teleian. ³Jises tioi ka tel Taman Haeu hana i Masiwi ti lawe waliko ma tin i tioi ka i ahuma ti Haeu ape i alia hani kapi Haeu. ⁴Lokon ti lato angiang, Jises tu, i naxi xaxaweni tehu atuhiai puxuaun, i waxi teik taol ape i xioti hani luhuan. ⁵I tih kan hani tehu kapi ape i nuhi ae tesol kahikahin. I uke teik taol i xixioti luhuan ape i umeni hapaxe aelato.

⁶Ti i tahiawa kapi Saimon Pita, Pita kamei i, “Tel Masiwi, lehe o nuhi aek?”

⁷Jises hone i ukek, “Waliko ti nga ailele o kum paxai tioi tuahe imuh o xeu.”

⁸Pita hone i ukek, “Tap wanen ka o nuhi aek.”

Jises kakane aliake i ukek, “Na nga kum nuhi aem, o kumahe tel kahikahik wanen.”

⁹Pita ukek, “Tel Masiwi, na masin ien, kumahe mewenae aek, nuhi hetekiema minak ma patuk.”

¹⁰Jises ukek, “Seilon ti i kikanoen i kum kikan ulea. Tapai i tua nuhi aen ape i hau hawane. Tuahe kumahe amuto hatesol leilomuto haun.”

¹¹Jises ukek ka kumahe hatesol kahikahin haun nake i tioi ka tel ti lato hangaini i hani teka teleian.

¹²Ti Jises nuhi kewa aelato, i puxui aliake tehu atuhiai puxuaun ape i nahih alia hani tesol totonan. I kamei lato, “Saka amuto tioi waliko tetenen nga aile hahani amuto? ¹³Lawe na amuto kakane nga, amuto ukek tel Masiwi ma na tel hanauamite. A salan nake nga Masiwi ma tel hanau seilon. ¹⁴Kalak nga Masiwi ma hanau seilon, nga nuhi aemuto. Aile ape amuto tin he nuhinuhawa aemuto. ¹⁵Nga aile kola hahani amuto sale auni hasoliai seilon ape amuto aile usiwa. ¹⁶Nga kakane hawane amuto, tap tel unau tel masiwi i pamu masiwian ti tel masiwi tetan. Tin masin tel kaui kakain, i kumahe pamu tuah ti tel taloan. ¹⁷Ape amuto tioiwen tesol waliko ien. Na amuto puas usi, Haeu auni hasolia amuto.”

Jises kakak tel hangainian

Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-23

¹⁸Jises kakak tutuen ukek, “Waliko tenen ti lehe nga kak, kumahe nga kakak amuto hatesol. Nga tioi hawane amuto, tetesol nga kilamiwen

tetak. Tuae waliko ti lehe i sohot hoi pepai Haeu kakawen ukek, “Tetel i ang kapik masin ka tel lohuk xoxoan, i tale tehiton hani nga watakaiaik.’

(Ps 41:9) ¹⁹Nga hahongo pepelei amuto lehe tataen ti i sohot, amuto soh ka nga se tetel ti nga kakaxi. ²⁰Na tel seilon hong waxi kakai tel ti nga taloma, tin masin i hong waxi kakaiak. Ape tel na i hong waxi kakaiak tin masin i hong waxi kakai tel i taloma nga.”

²¹Muhin ti i kak kewa, tian i kawat ape i kak hei hawane ukek, “Salan wanen, tel ti amuto i hangaini nga.”

²²Tesol kahikahi Jises he paxapax alia lato, ape lato to nanamiloi ka kaie i kakak aita. ²³Tel ti lato, tetel lohuloh ti lalu Jises pate xoxoan, i to palahah hani patanawan. ²⁴Saimon Pita aile kola hani i ukek, “Kameiwa Jises i kakak aita.”

²⁵Ape tel xohixohin kapi Jises kamea, “Tel masiwi, o kakak aita?”

²⁶Ape Jises kak pahoi ukek, “Tel nga hani i teik bret ie muhin ti nga xomi haniwa tehu tone an, i tetel ien.” Salan, i xomi ape i hani Judas Iskariot, tel nati Saimon. ²⁷Muhin wanen ti Judas ani kewa teik bret, Satan kapiti namilon. Ape Jises hone i, “Aile koseniwa waliko ti lehe o aile.” ²⁸Tap tel ti tesol kahikahi Jises ien hong xeu salangawe kakaian. ²⁹Teka ti lato sokok ka Jises tatalo i kahui ai an ti tehu angia in ti Pasova ma na i tatalo i axiai moni hani teka laha tap soxi nake Judas i tel auniai moniulato. ³⁰Tataen ien wanen Judas nahih salili lato. Hoi ape tilokoan.

Jises kak kilami ka Pita ase

Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34

³¹Ti Judas nahiwa, Jises kakane lato ukek, “Taun ti mateak i xohiwen. Ape teka seilon paxai ttoi ka nga tel Nati Seilon se pate tuah ape laha sameni. Ape puasak aile kola hani seilon lalape poh ma solian ti Haeu. ³²Nake ti tenen ien, kum kue Haeu tin i kola lalape pohek ma soliaiak tel Natun. ³³Tesol natuk, kumahe pate nga kue kapimuto. Nga kakane ulei amuto waliko ti nga kakanewen teka liai, amuto pax upia nga tuahe amuto kum pon lua hani tetesol ti na nga luawa.

³⁴“Tenen nauna sale wawahen ti Haeu hani seilon, nga kaxi haxewa ma haxoxo hani amuto. Amuto he wawahenawa masin ti nga waheni hawane amuto. ³⁵Na amuto he wawahen alia amuto, i kola hani teka seilon liai ka amuto se kahikahik wanen.”

³⁶Saimon Pita kamei i, “Tel masiwi, o nahih kelak?”

Jises pahoi i ukek, “Aope ie o kum kahiti uke nga hani tesol na nga luawa tuahe imuh o lua hani kapik.”

³⁷Pita kamei i, “Tel masiwi, alahan nga kum pon kahitiam aope? Nga kum nomuha na nga mat ohoi o.”

³⁸Jises pahoi i, “Nga kum ukek. Nga kakane hawane o, imat ti tok mom wawan kokoini, o putini ka o kum ttoi wanen nga uke he toluhu.”

Jises se aweisal ti hani tel Taman Haeu

14 ¹Jises kakane tesol kahikahin, “Kum aile hahakawata namilomuto ti tuahe tenen na waliko. Namilomuto kewa xoxoan ti Haeu ma nga. ²Ti tone tel Tamak Haeu kilan ing. Na kumahe salan kaie nga tai kakane amuto. Nga lua hani ien apeseniai ingamuto. ³Na nga apeseni kewa nga aliama waxi amuto lehe amuto to kapik tetesol ti nga toto. ⁴Amuto tioi aweisal ti kane tesol nga luawa.”

⁵Tomas kakane Jises, “Tel masiwi, amite kum tioi tetesol ti na o luawa ape lehe amite tioi ukek ia aweisal?”

⁶Jises pahoi ukek, “Nga se aweisal hani tel Tamak Haeu. Nga tel kaxiai kakain salan sale Haeu ma tel haniai tonain kapin ti tap tahi tapoan. Mewenae nga se aweisal ti seilon kane tel Tamak. ⁷Na amuto tioi hawanewen nga, hoi amuto tioi tel Tamak. Aoep ie amuto tioiwen ma ningahiwen i.”

⁸Pilip ukek, “Tel masiwi, kolama tel Tamam ape tap pahamite ulea na tenen.”

⁹Jises pahoi Pilip, “Nga to kue hawanewen kapimuto. Ala o tioiwen nga. Tel ti i paxaiwen nga, i ningahiwen tel Tamak. Aile ape alahan o ukek nga kola haniwa amuto tel Tamak? ¹⁰Nakon o kum soh ka nga ma tel Tamak amili pakata hahawane ape amili masin tel? Kakain ti nga kaakane amuto kumahe ti puki namilok. Se tel Tamak, tel i to papakata kapik i ailele puasana. ¹¹Hong sohoa ka nga ma tel Tamak amili pakata hahawane. Na amuto kapaxe kakaiak, amuto sohoa nake ti waliko lalap nga ailele ti pohe Haeu.

¹²“Nga kakane hawane amuto, tel na namilon xoxoan tetak i pon ailei waliko ti nga ailele. Tin i pon ailei waliko pamu lapan, taen ti nga alia haniwa kapi tel Tamak. ¹³Nga aile waliko ti amuto kamei nga ti hahitake axak lehe poh ma solian ti Haeu, nga tel Natun kola. ¹⁴Na amuto kamei nga tenen na waliko ti hahitake axak, nga aile hani amuto.”

Jises kak kilami ka Haeu hani Holi Spirit

¹⁵Jises kakane tesol kahikahin ukek, “Na amuto waheni nga, amuto puas usiwa nauna tetak. ¹⁶Ape nga kamei tel Tamak ti haniamuto tel hakuiamuto lehe i to lian tehue kapimuto. ¹⁷I se Holi Spirit, i kola hatesol waliko tenen salan sale Haeu. Tekka seilon kumahe ti Haeu laha kum hong waxi i nake laha kum paxai tioi i. Tuahe amuto tioi i nake i se wasolamuto ape imuh i tin leilomuto tel tel ti kapitiamuto. ¹⁸Ti nga lua salili amuto, kumahe nga lioi tamusuke amuto, nga alia hanima kapimuto. ¹⁹Kum kue ape teka seilon kumahe ti Haeu laha kum ningahi nga tuahe amuto ningahi ulei nga. Ape kalak amuto mat, amuto moih ulea nake nga moih ulea. ²⁰Taen ti Haeu hamoiha nga ti mateak, amuto

paxai tioi ka nga ma tel Tamak amili pakata hahawane ma tin kako pakata hahawane. ²¹Tel na i puas usi nauna tetak, i waheni nga. Ape tel na i waheni nga, tel Tamak waheni i ma tin nga waheni tel seilon ien. Ape nga kola haxewa hawane nga hani i lehe i tioi aluini.”

²²Judas, kumahe tetel Judas Iskariot, i ukek, “Tel masiwi, nake lahan o kola haxewa o hani mewenae amite a kumahe hani lawe seilon?”

²³Jises pahoi ukek, “Tekka laha waheni nga, laha hong usi kakaiak ape tel Tamak waheni laha. Se teka ien nga ma tel Tamak to hawane kapi laha. ²⁴Tekka laha tap wawahen hani nga, laha kum hong usi kakaiak. A kakain ien kumahe ti puki namilok, se kakai tel Tamak, tel i taloma nga. ²⁵Nga kakane amuto tesol waliko ien ti nga tutuen kapimuto. ²⁶Tuahe Holi Spirit tel hakuamuto, tetel tel Tamak taloma ti hahitake axak, i hanau amuto lawe waliko ma i hanamena amuto hatesol waliko ti nga kaxi haniwen amuto.

²⁷“Kum hahakawata tiamuto ti tenen na waliko ma kum maamata. Nga tel hapau namilomuto ma tiamuto. Ti nga aile ukek, namilomuto ma tiamuto heh hawane, kumahe masin ti seilon aile hahani amuto. ²⁸Nga kakanewen amuto ka nga salili amuto tuahe nga aliama. Na salan amuto waheni nga, ala amuto amuam ti nga alia hani kapi tel Tamak tetel pamu tuah tetak. ²⁹Nga kakane amuto imat ti i sohot lehe na i sohotua hoi amuto soh kakaiak.

³⁰“Nga kum kak kue kapimuto nake Satan lehe i tohongi aile haliualuak. Tuahe pohen i kum pon kui pohek. ³¹Nga puas usi hatesol namili tel Tamak lehe lawe seilon tioi ka nga waheni i.

“Ien, kako nahih.”

Jises se tea pata huan kilan ma solian

15 ¹Jises kakane tesol kahikahin, “Nga se tea pata huan kilan ma solian ape tel Tamak Haeu i se tetel ngahatai tea pata ien. ²Lawe ngaxon tenen i kum hua, Haeu koti xaxaweni ape i sahuli hasolia ngaxon tenen i huhua lehe i sihai hakila ape hua kila. ³Amuto hoi liai masin ngaxe pata tenen laha sahuli hasoliawen nake amuto hong usi kakaiak. ⁴Pakata xoxoa kapik ape nga pakata xox kapimuto. Tap ngaxe pata i tua hua, i hua mewenae na i papakata he tea patan. Tin masin amuto. Mewenae na amuto pakata xox kapik amuto hua kila.

⁵“Nga se tea pata huan kilan ape amuto se ngaxon. Tel na i pakata xox kapik, i hua kila. Na amuto selaia tetak, amuto kum aile uke tenen na waliko solian ti Haeu. ⁶Tel na i kum pakata xox kapik i masin ngaxe pata ti laha koti xaxaweni ape i aiol mat. Laha apuhini ape lui xoini hani he ah. ⁷Na amuto pakata xox kapik ma hong auni kakaiak, tenen na amuto kamea, nga aile hani amuto. ⁸Na amuto hua kila, amuto se kahikahik wanen ape waliko ti amuto aile i kola lalape poh ma soliai tel Tamak Haeu.

⁹“Nga waheni amuto masin ti tel Tamak waheni nga. Amuto pakata xoxoa kapik lehe kako to he wawahen ukek ien. ¹⁰Na amuto puas usi nauna tetak, amuto waheni tatale nga masin ti nga puas usi hahatapo nauna ti tel Tamak ape nga waheni tatale i. ¹¹Nga kaakane amuto waliko ie lehe amuam tetak kapimuto ape tiamuto tin i xuh ti amuam. ¹²Nauna tetak ie, waheniwa amuto tel tel masin ti nga waheni amuto. ¹³Tel na i mat ukei totone tel lohun se i kola hahawane wawahen. ¹⁴Amuto se lohuk wanen na amuto usi hatapo nauna tetak. ¹⁵Nga kum namiloi ukek ka amuto tuahe unauak nake tel unau seilon i kum tioi namili tel masiwi tetan. Nga namiloi ukek ka amuto se lohuk nake nga kaxi hatakei hahani amuto lawe waliko nga hongoen ti tel Tamak Haeu. ¹⁶Kumahe amuto otei nga, nga otei non amuto tetak ape nga kilami amuto lehe amuto hua, huan tetenen tap tahi lialuan ma tapoan. Ape tel Tamak aile hani amuto tuahe tenen na amuto kamei ti hahitake axak. ¹⁷Nga nau hahawane amuto, he wawahenawa.”

Jises kaxi ka seilon watakai i ma tesol kahikahin

¹⁸Jises kakak tutuen ukek, “Na teka seilon watakai amuto, nameniwa ka imat laha watakaimu nga. ¹⁹Na amuto tuaiwen teka seilon kumahe ti Haeu, ala laha waheni amuto. Tuahe amuto kumahe tualaha nake nga otei amuto ti leilolaha hani kahikahik. Aile ape laha watakai amuto. ²⁰Nameniwa ti nga kakanewen amuto, tel unau seilon kumahe pamu masiwian ti tel masiwi tetan. Seilon axi nga kawatan ape tin laha axi kawatan hani amuto. Na laha hong usi kakaiak, tin laha hong usi kakaiamuto. ²¹Laha aile halialu amuto nake amuto kahikahik a laha kum tioi tetel i taloma nga. ²²Na masin nga tai kakane laha waliko tenen salan sale Haeu, tap tel tieni laha ti lialui woulaha. Tuahe laha hongoen kakaiak ape laha tioi hawane ti laha aile saun lialun. ²³Teka laha watakai nga, tin laha watakai tel Tamak. ²⁴Na nga tai aile waliko tenen lalap ti pohe Haeu, tap tel pon tienialaha ti lialui woulaha. Tuahe kalak laha ningahiwen, laha watakai ati amili tel Tamak. ²⁵Wawatak ti laha ien i sohot ti hapoponowiai waliko ti pepai Haeu kakawen. I ukek, ‘Laha watakai nga ti tap wanen huan.’ *(Ps 35:19, 69:4)*

²⁶“Taen ti Holi Spirit tel hakuiamuto tahiam, tetel i ahuma ti Haeu ma i kak hatakei lawe waliko salan sale Haeu, i kaxi haxewa nga hani amuto. ²⁷Ape tin amuto kaxi haxewawa nga hani seilon liai, pake amuto se kapik ti uli hutui puasak.”

16 ¹Jises kaakane tutuen tesol kahikahin ukek, “Nga kaxi hahani amuto ukek ien lehe xoxoi namilomuto tetak i kum put. ²Laha xaxaweni tamusuke amuto ti synagog ape taun i luluainima ti teka seilon laha telei amuto laha namiloi ukek ka saun tenen ien i kola ka laha se unau Haeu. ³Laha aile ukek ien hani amuto nake laha kum tioi amili

tel Tamak. ⁴Tesol waliko ien nga kaxi hahani amuto aope ie lehe ti na i sohot, amuto nameni kakaiak. Nga tai kaxi hani amuto ti imat nake nga kapimuto ma tap tel aile halialu amuto.

Puase Holi Spirit

⁵“Aope ie nga alia hani kapi tel i taloma nga tuahe tap tel ti amuto i kamei nga tetesol ti na nga lua hani. ⁶Tiamuto xuhai tatahan nake ti waliko nga kakanewen amuto. ⁷Nga kakane hawane amuto, ti solian ti amuto pamu ewi nga salili amuto nake na nga kum alia hani kapi tel Tamak, Holi Spirit tel hakuiamuto i kum tahia hani kapimuto. Tuahe na nga salili amuto, muhin nga talo i hanima kapimuto. ⁸Ape na i tahياما i sehatuhini hani teka seilon ka laha ailele saun lialun. Tin i kak haxewa sale aweisal ti laha sohot seilon sawisawin ti Haeu ma sale Haeu axi kawatan ti lialui woulaha na laha kum towiahu ti saun ien ape usi i. ⁹Holi Spirit kola hani teka seilon ka laha ailele saun lialun nake laha kum soh tetak. ¹⁰I kola haxewa ka laha sohot seilon sawisawin na laha soh tetak. Nga lua hani kapi tel Tamak nake nga tel pate sawisawin. Ape amuto kum ningahi ulea nga. ¹¹Holi Spirit kola ka Haeu hoi i namiloiwen ukek ka i axi kawatan hani Satan tel neini halialui seilon ma hani teteka ti ailei saun lialun.

¹²“Kilan kakaiak tutuen ti kakaneamuto tuahe kilan kasia ti na amuto hong xeu lape tehue. ¹³Tuahe tataen Holi Spirit tahياما, tetel i kola lawe waliko salan sale Haeu, i neini amuto ti tioiai Haeu. Kumahe i kakak ti puki namilon, i kakaxi waliko tenen i hong ti Haeu ape i kakane amuto waliko ti luluainima tutuen. ¹⁴I kaxi hani amuto waliko ti nga kaxi hani i ape i kola lalape pohek ma soliaiak. ¹⁵Hatesol waliko ti tel Tamak hina se tetak, aile ape waliko ti nga kaxi hani Holi Spirit, i kaxi hani amuto.”

Tatahan ma amuam

¹⁶Jises ukek, “Kum kue ape amuto kum ningahi nga ape tin kum kue amuto ningahi ulea nga.”

¹⁷Teka ti tesol kahikahin he kamekam, “Salangawe kakaian ukek ia ti i kaakane kako ka kum kue ape kako kum ningahi i ape tin kum kue kako ningahi ulea i? Salangawe kakaian ukek ia ti i kaakane kako ka i sohot ukek ien nake i lua hani kapi tel Taman?” ¹⁸Lato he kamekam tutuen, “Salangawe tenen kakain ‘kum kue’ i ukek ia? Kako kum xeu waliko tenen i kakak.”

¹⁹Jises tioiwen ka pahalato lato kamei i ape i ukek, “Nakon amuto he kamekam salangawe waliko ti nga kakak? ²⁰Nga kakane hawane amuto, amuto tang tahane taen ti teka seilon laha kumahe kahikahik laha amuam. Amuto to leili tatahan tuahe imuh tatahan ti amuto towiahu hani lalape amuam. ²¹Masin tel hehin ti lehe i hatakaha natun,

i ilamenimu moloan ape imuh i amuam nake i hatakahawen tel akaik. ²²Tin masin amuto, amuto toto leili tatahan tuahe taen nga ningahi ulea amuto, tiamuto amuam hawane. Tap tel i pon xaxaweniai amuam ien leili tiamuto. ²³Taun tehu ien, amuto kum kamei ulea nga na tenen. Nga kakane hawane amuto, tel Tamak Haeu aile hani amuto tuahe tenen na amuto kamei i ti habitake axak. ²⁴Hanima tataen aope amuto tai kamea ukek ien. Kameiwa Haeu habitake axak lehe i hani amuto ape amuto amuam hawane.

²⁵“Nga hahapuasa meng tenen tenen ti nga hanau amuto tuahe taun tehu i luluainima ti nga kaxi hei hani amuto sale tel Tamak Haeu. ²⁶Tataen ien amuto kamei i ti habitake axak. Nga kum ukek nga tuke awamuto ti kameian. ²⁷Puki tel Tamak Haeu waheni amuto nake amuto waheni nga ape amuto soh ka nga ahuma tetan. ²⁸Nga ahuma ti tel Tamak Haeu hani tehu pon itan ie ape aope ie nga lua salili tehu pon ie hani kapi tel Tamak.”

²⁹Ape tesol kahikahin ukek, “Aope ie o kaxi haxewa hawanewen, kumahe o hahapuasa meng hanowi ti imat. ³⁰Aope ie amite tioiwen ka o tioi lawe waliko, ape tap i hapuasa amite kameiam. Ti nake tenen ien amite soh ka o ahuma ti Haeu.”

³¹Jises kakane lato ukek, “Aope ie amuto soh. ³²Tuahe tehu taun i luluainima, a se hoi liai i tahiawen, ti amuto ox salili nga hani tonamuto. Tuahe nga kumahe lioan nake tel Tamak se kapik. ³³Nga kakane amuto waliko ie lehe namilomuto ma tiamuto i ewi hawane ti amuto pakata xox kapik. Ti tehu pon ie amuto tunahi kilan kawatan tuahe tu xoxoa. Nga waxainiwen pohe Satan ma lawe waliko lialun.”

Jises lotu huali aliake i

17 ¹Ti Jises kakane kewa tesol kahikahin, i pax hani patul ti tone Haeu ape i lotu ukek,

“Tel Tamak, taun tetak i meiwen ti nga mat ma xahat alia. Kola haniwa lawe seilon lalape pohek ma soliaiak nga tel Natum lehe nga kola hani laha lalape pohem ma soliaiam. ²Pake o hana nga Masiwi ti lawe seilon lehe nga axi tonain kapim ti tap tahi tapoan hani teteka seilon o hana habitake ngangahatak. ³Lato uke tonain kapim ti tap tahi tapoan na lato tioi hawane o, tel Haeu salan ma nga Jises Kraiss tel o taloma. ⁴Nga kola haniwen teka seilon lalape pohem ma soliaiam ti nga aile hatapo puasain ti o hahani nga ailean. ⁵Tel Tamak, aope ie kola haniwa laha lalape pohekalu ma soliaiakalu, i se hoi liai ti kalu, imat ti hutuai tehu pon itan ie.

Jises lotu huali tesol kahikahin

⁶“Nga kaxi haxewawen o hani tesol kahikahik, tetesol o waxi ahuti ti leili teka seilon laha kumahe tetam ape o hana lato habitake

ngangahatak. Lato hoi lawe tetam. O aile lehe lato sohot kahikahik ape lato hong usi kakaiaim. ⁷Aope ie lato ttoi ka lawe waliko ti o hani nga, i ahuma tetam. ⁸Nga kaxi hani lato waliko ti o kaxi haniwen nga ape lato hong waxi kakaiakalu. Lato ttoi hawane ka nga ahuma tetam ape lato soh ka o taloma nga.

⁹“Nga lotu huhuali lato. Aope ie kumahe nga lotu huhuali teka seilon laha kumahe tetam, nga lotu huhuali tetesol o hana hahitake ngangahatak nake lato seilon tetam. ¹⁰Lawe seilon tetak se tetam ma lawe seilon tetam se tetak. Ape sale pupuasalato i kola lalape pohek ma soliaiak. ¹¹Kum kue nga lua salili tehu pon itan ie hani kapim tuahe lato tiliwen ie wasole teka seilon laha kumahe tetam. Tel Tamak pate tuah, ti lalape pohem awaiwa lato, ti poh tetenen o haniwen nga lehe lato pakata xox hetekie hanowi kalu. ¹²Ti nga kapi lato ie, nga hahapuasa pohem ti awaiwalato ape tap tel ti lato i selaia ti nenein tetam mewenae Judas Iskariot. I tetel lionan, hoi i kau kawatan ti lialui woun lehe kakain ti he leili pepaum sohot poponowi.

¹³“Aope ie nga alia hani kapim. Nga kakak tesol waliko ie ti nga tutuen he tehu pon itan lehe lalape amuam tetak tin he tialato. ¹⁴Nga kakanewen lato kakaiaim ape teka seilon laha kumahe tetam laha watakai hawane lato nake lato ape kumahe tuaulaha. Nga tin kumahe tuaulaha. ¹⁵Kumahe nga kamei o ti waxi ahutialato ti leilolaha tuahe nga kamei o ti awaiwalato ti Satan. ¹⁶Salan wanen, tesol kahikahik lato kumahe tuai teka seilon laha kumahe tetam masin ti nga kumahe tuaulaha. ¹⁷Hapuasawa kakaiaim ti hualialato lehe lato sohot unauam wanen ti ailei pupuasam. Pake kakaiaim pate salan. ¹⁸Masin ti o taloma nga hani tehu pon ie ti ailei pupuasam, tin nga talo lato hani tesol tesol ti ailei pupuasam. ¹⁹Nga hani hatapo nga unauam wanen lehe tin lato sohot unauam wanen.”

Jises lotu huali hatesol seilon laha soh tetan

²⁰“Kumahe nga lotu huhuali mewenae tesol kahikahik kapik, tin nga lotu huhuali hatesol teka laha soh tetak ti laha hong soh kakai tesol kahikahik. ²¹Tel Tamak, nga lotu huali laha hatesol lehe laha pakata xox hetekie hanowi kalu, ape tin laha pakata xox kapi kalu lehe teka seilon soh ka o taloma nga.

²²“Nga hani laha pohem ma soliaiam ti o haniwen nga lehe laha pakata xox hetekie hanowi hawane kalu. ²³Ape tin nga pakata xox kapi laha masin ti o pakata xox kapik lehe ti xoxoi pakataialaha laha sohot hanowi seilon tel. Ien i kola hawane hani teka seilon laha kumahe tetam ka o taloma nga ma o waheni hawane laha masin ti o waheni hawane nga. ²⁴Tel Tamak, pahak wanen ka teka seilon o hana hahitake ngangahatak, lato lawe kapik lehe

lato ningahi lalape pohek ma soliaiak ti o hani nga nake hoi o waheni nga imat ti hutui tehu pon itan.

²⁵“Tel Tamak, tel pate sawisawin, teka seilon kumahe tetam laha kum tioi o tuahe nga tioi hawane o ma teka kahikahik tioi ka o taloma nga. ²⁶Nga kola haxewawen o hani lato ape nga kola tatale lehe lato waheni seilon liai masin ti o waheni nga ape wawahen tetak hamalum leilolato tel tel.”

Laha xoti Jises

Mt 26:47-56; Mk 14:43-52; Lk 22:47-53

18 ¹Muhin ti Jises lotu kewa, i ma tesol kahikahin nahih hani tesol axan Kitron Vali. Ti ien, lato soh hani leili tesol kini oliv. ²Judas, tetel imuh i hangaini Jises hani teka seilon teleian, i tioi tetesol kin nake Jises ma tesol kahikahin nahih hakila hani ien. ³Ape Judas nahih hani tetesol kin. Kahitiwa i tesol seilon ti hile ti Rom, tesol unau i teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon ma tesol unau teka Parisi. Laha kakau paulaha, lul ma kamaialaha liai.

⁴Jises hoi i tioi lawe waliko ti lehe i sohot hani i. Kakanua i nahih kouke hani mateiwaulaha ape i kamea, “Amuto upiup aita?”

⁵Laha ukek, “Jises ti Nasaret.”

Ape Jises kak pahoi, “Se nga.” Judas tetel hangainian tin i tutu kapi laha ien. ⁶Ti Jises ukek, “Se nga,” laha sue alia ape laha put hani itan.

⁷Jises kamei ulea laha, “Amuto upiup aita?”

Laha ukek, “Jises ti Nasaret.”

⁸Jises hone laha, “Nga kakanewen amuto ka se nga tetel. Na masin salan amuto upiup nga, amuto hanahi lioiwa tesol kahikahik, tiliwen lato nahih taha.” ⁹I kak ukek ien lehe kakain ti i kakawen i sohot poponowi ti i ukek, “Tel Tamak, nga awai teka seilon o haniwen nga, tap tel seilon i pon waxi xaxawenialato ti ngahat tetak.”

¹⁰Taen ien Saimon Pita itini ahuti tea ngolun weluwelun. I kaheni ape i koti haputa taxingi Malkus, tel ti tesol unau tel masiwi tapein ti hukuminiai Haeu ma seilon. I koti tose tepaun taxingan manau. ¹¹Tuahe Jises hone Pita, “Hana aliakewa tea ngolum haniwa he ingan. Liai nga kau kawatan ti tel Tamak namilouwen nga kau.”

¹²Ape tesol seilon ti hile ti Rom hetekie tel masiwi ti laha ma teka peteniai Ingi Haeu, laha xioti Jises. ¹³Imat laha hakahita i hani kapi Anas, tel wawan ihai Kaiapas. Kaiapas i masiwi tapein ti hukuminiai Haeu ma seilon ti ahang tehu ien. ¹⁴I tetel kemuk i kakane teka masiwi ti teka Ju ka pamu ewian na seilon telawe mat ti awaiawe lawe seilon ti matemate.

Pita ase ka i kum tioi Jises

Mt 26:69-75; Mk 14:66-72; Lk 22:54-62

¹⁵Saimon Pita ma tel kahikahi Jises liai, lalu nahih usi Jises ma tesol hakahitaian. Tetel kahikahin liai ien, laha sowini i soh hani tesol mate

ingi Kaiapas, tel masiwi tapein ti hukuminiai Haeu ma seilon nake Kaiapas ttoi i. ¹⁶Pita tutuen melal kapi aweing. Aile ape tetel kahikahi Jises liai alia hani kapin ape i hone tel hehin pepeteni aweing hasohoi Pita. ¹⁷Tel hehin ien kamei Pita, “Nakon o kumahe se tel ti kahikahi tel seilon Jises?”

Pita pahoi ukek, “Kumahe.”

¹⁸Tesol unaui Kaiapas ma teka peteniai Ingi Haeu, lato tu kakalini tehot ah hahiai tinulato nake pate waiwain. Ape Pita tin i nahih tu akati lato hahiai tinun.

¹⁹Ti lokon ien Anas kakamei Jises sale tesol kahikahin ma waliko ti i hahanau teka seilon. ²⁰Jises kak pahoi i ukek, “Lawe nga kak hehei ti taxingi seilon. Nga hahanau laha leili synagog ma leili Ingi Haeu, tetesol ti teka Ju apuha hehetekie. Nga kum kak mumuneni tenen na waliko. ²¹Ape nake lahan o kamei nga ukek ien? Kameiwa teka laha hongoen kakaiak. Liai laha ttoi waliko ti nga kakaxi.”

²²Ti Jises kak kewak ien, tel ti tesol peteniai Ingi Haeu tapahi i ape i ukek, “Kalahai o towi kakain tenen masin ien hani tel masiwi tapein ti hukuminiai Haeu ma seilon?”

²³Jises pahoi i ukek, “Na masin nga kakawen waliko kumahe salan, kola sehatuhinima. Tuahe na nga kakawen kakain salan, nake lahan o tapahi nga?”

²⁴Ape Anas talo Jises ti i xiotan tutuen hani kapi Kaiapas tel masiwi tapein ti hukuminiai Haeu ma seilon.

²⁵Lokon ien Saimon Pita tutu tutuen kapi teka seilon pape tehot ah ape lato kamei i, “Nakon o kumahe se tel ti kahikahi tel seilon Jises?”

Pita pahoi ukek, “Kumahe.”

²⁶Leilolato tel unaui Kaiapas, i akiki tel seilon Pita koti tose taxingan ti leili kini oliv. I kamei Pita, “Nakon o kumahe se tetel nga ningahi kapi Jises leili kini oliv?” ²⁷Pita ase ulea ka i kum ttoi Jises. Ape ti lokon ien wanen tok mom wawan kokoiniwa.

Jises tu mate tel masiwi Pailat
Mt 27:11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5

²⁸Ti pate uli letu, laha hakahita Jises ti ingi Kaiapas hani tehu ingi Pailat, tel ti teka masiwi ti Rom. Tuahe hahalin ti teka Ju soh hani tehu ing ien nake se ingi teka kumahe Ju. Na laha soh, laha kum pon aniai an ti Pasova nake laha ape lolo. ²⁹Aile ape Pailat nahih sohot hani kapi laha ape i kamea, “Pahamuto sului tel seilon ie ti waliko la?”

³⁰Laha kak pahoi ukek, “Na masin i kumahe tel seilon ti ailei saun lialun kaie pake amite kum hakahita hanima kapim.”

³¹Pailat hone laha ukek, “Kaien puki amuto waxi suluiwa i usiwa puki nauna ti amuto.”

Laha kakane i ukek, “Amite hahalin wanen ti teleiai tel na seilon.”
³²Waliko ien i sohote lehe kakain ti Jises kakak sale matean i sohote poponowi.

³³Pailat nahih alia hani leili ing ape i hone tesol unauan hakahitai Jises hani kapin. Ape i kamei i, “Nakon o se tel masiwi tapein ti teka Ju?”

³⁴Jises ukek, “Nakon o kakamei nga ti puki namilom ka teka liai kaxi hani o nga?”

³⁵Pailat pahoi ukek, “Kumahe namilok. Nga kumahe tel Ju. Puki teka akikim ma teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon laha hana o hani he minak. Waliko la tenen lialun o ailewen?”

³⁶Jises ukek, “Na masin nga masiwi ti tuahe namili seilon, hoi teka unauak hil awaiwen nga ti mini teka Ju masiwi ti amite. Tuahe kumahe puki seilon hana nga masiwi.”

³⁷Ape Pailat ukek, “Kaieen o se tel masiwi tapein, kewak?”

Jises pahoi i ukek, “Puki o ukek nga masiwi tapein. Nga takah hanima tehu pon ie ti kola hatake haniai seilon waliko tenen salan. Hatesol teka laha waheni waliko tenen salan, laha hong usi kakaiak.”

³⁸Ape Pailat kamei i, “A waliko la tenen salan?” Muhin ien Pailat nahih alia hani melal kapi teka seilon ape i hone laha ukek, “Nga tai upia tunah tenen ti i pon sultan. ³⁹Tuahe ti usia saun ti amuto, lawe nga oxoxi ahuti tel ti teka kalabus hani amuto ti taun ti Pasova. Kaie pahamuto nga oxoxi ahuti tel masiwi tapein ti amuto teka Ju?”

⁴⁰Laha ausini eliliel ukek, “Kumahe! Kumahe! Pahamite Barabas!” Barabas i tel ti teka Ju laha hil pahoi teka masiwi ti kiliwakei xuxulaha.

Pailat hana Jises hani mini teka teleian

Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25

19 ¹Muhin ien Pailat hani teka unauan ti hile heti Jises. ²Lato alingini ngaxe au ape nihini hana hani he patun. Lato sosoi i teik maia tenen kakai ati polun. ³Lato kak soxeni i ukek, “Tel masiwi tapein ti teka Ju tap tahi mateam!” Ape lato tapahi tuhituhi i.

⁴Pailat nahih ulea hani kapi teka seilon laha apupuha ape i kak ukek, “Nga atoheni i hani amuto. Tuahe amuto tioi kewak nga tai tunahi tenen na waliko lialun ti i pon sultan.” ⁵Laha hasohotu Jises hani melal. Ngaxe au alinginian he patun ma teik sosen maia kakai ati polun. Ape Pailat kak ukek, “Paxaiwa tel seilon ti amuto susului.”

⁶Teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon ma teka peteniai Ingi Haeu paxaiwa Jises ape lato leng ausisini, “Tahi hakea i haniwa he kros!”

Tuahe Pailat ukek, “Puki amuto tahi hakeawa i. Nga tai upia tunah waliko tenen lialun i ailewen.”

⁷Teka laha apupuha ien tilol pahoi i ukek, “Tenen nauna ti amite ukek ka liai i mat nake i kakaxi ka i tel Nati Haeu.”

⁸Ti Pailat hongoa, i mamata hawane. ⁹I hakahita aliake Jises hani leili ing ape i kamei i, “A o seilon ti ia?” Tuahe Jises tai wix pahoi. ¹⁰Pailat hone i, “Nake lahan o kum wix pahoi nga? O tioi kewak, i pon na nga oxoxi o ma na tahi hakea o.”

¹¹Ape Jises ukek, “Na Haeu tai sowini hani o, o kum pon ailean. Aile ape tel seilon i hana nga hani he minam, i aile saun pamu lialuan ti o aile.”

¹²Ti Pailat hong kewak ien, i tohongi oxoxi ahuhuke Jises. Tuahe teka seilon ien leng ausini ukek, “Na masin o oxoxi ahuti tel seilon ie, o kumahe lohi Sisa. Tel na i ukek i se tel masiwi tapein, i pahoxai Sisa tel masiwi tapein ti Rom.”

¹³Ti Pailat hongoa kakain ien i hakahita aliake Jises hani melal ti mateiwai teka seilon ape i to hani tesol totoan ti hong paxaii kakain, ti kakai Arameik laha axai, *Gabata*. Tenen kakain ien ukek, “Tesol Pot.” ¹⁴Waliko ien i sohot ti tehu ngain ti apesennialaha ti Pasova. Ti sai lape ngain, Pailat kakane teka seilon, “Tel masiwi tapein ti amuto ie!”

¹⁵Laha tilol pahoi Pailat, “Teleiwa i! Teleiwa i! Tahi hakea i haniwa he kros!

Pailat kamei lato, “Kaie pahamuto nga telei tel masiwi tapein ti amuto?”

Teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon pahoiwa, “Masiwi ti amite mewenae Sisa.”

¹⁶Pailat kakanua i hani Jises he minalaha lehe laha tahi hakea i hani he kros. Ape teka seilon ti hile waxi Jises.

Laha tahi hakea Jises hani he kros

Mt 27:35-44; Mk 15:24-32; Lk 23:32-43

¹⁷Ape laha nahih hahaniwa tesol axan *Golgota*. Teik kakain ien ti kakai Arameik. I ukek, “Tetesol tanoman masin kui pati seilon.” Puki Jises kakau teik kros pata. ¹⁸Ti tesol ien laha tahi hakea i hani he teik kros i kakau. Tin laha tahi hakea hua seilon, tel sai tepaun, tel liai tepaun ape Jises patalal ti lalu. ¹⁹Ti hahitake axe Pailat teka seilon ti hile tahi hakea teik kakain onote pati Jises. I ukek, “JISES TI NASARET, TEL MASIWI TAPEIN TI TEKA JU.” ²⁰Kilan wanen seilon paxaiwen kakain ien nake tetesol ti Jises akeak xohixohin tehu taon lalap a kakain ien laha tai ti kakai Arameik, Latin ma Grik.

²¹Teka masiwi tuah ti hukuminiai Haeu ma seilon hone Pailat, “Kumahe i tel Masiwi Tapein ti teka Ju. Tai sohi kewak, tel seilon ie i ukek i Masiwi Tapein ti teka Ju.”

²²Pailat pahoi ukek, “Waliko ti taiwen tiliwen masin ien.”

²³Muhin ti teka seilon ti hile tahi hakea kewa Jises, lato sei tesol maia Jises sosoi wasolalato seilon hinalo. Lato waxi hetekie tehu atuhiai

puxuaun tuahe i maia teikawe ape lato kum pon seian. ²⁴Aile ape lato ukek, “Kako kum lexi sei. Kako halokeni satu upiai tel waxian.”

Waliko ien i sohot haponowiai teik kakain leili pepai Haeu. I ukek,
 “Lato sei tesol sosok maia wasolalato

ma halokeni satu waxiai tehu atuhiai puxuauk.” *(Ps 22:18)*

Ape salan, tesol seilon ti hile aile ukek ien.

²⁵Tutu xohixohin kapi teik kros se tel tini Jises, tel tuai tel tinan, Mary tel axoi Klopas ma Mary Magdalen. ²⁶Ti Jises paxaiwa tel tinan tutu ien kapi tel kahikahin lohun pate xoxoan, i ukek, “Tel tinak, o kewa tel seilon ie masin natum wanen.” ²⁷Ape Jises kakane tel kahikahin ien, “I se ape tinam.” Hutui tataen ien tel kahikahin waxi auni i.

Matei Jises

Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Lk 23:44-49

²⁸Jises tioi ka hatesol puasain ti tel Taman talo i aile ape i hatapoen. Lehe kakain ti pepai Haeu i sohot poponowi, Jises ukek, “Kinawek paxepaxen, pahak nga un.” *(Ps 22:15, 69:21)* ²⁹Tehu peti waen wangingian ien, aile ape laha xomi hawaxexa teik maia hani he waen, laha hana hani teik tumi ngaxe pata axan hisop ape tulini hani he singi awan. ³⁰Ti Jises namihiniwa i ukek, “Pupuasak nga hatapoen!” I lakuini patun ape i hana aliake i hani he mini Haeu.

³¹Telao ien ngain ti apesentialaha ti Sabat ape Sabat tehu ien se ngain lalap ti tehu Pasova. Aile ape teka masiwi ti teka Ju watakai tupui tesol seilon ien akeak tutuen he kros telao Sabat. Laha kamei Pailat na i sowini hani teka unauan ti hile xai otohi ae tesol seilon ien lehe lato mat kosea ape laha hamosu tupualato hani itan. ³²Ape tesol unauai Pailat ti hile nahih xai otohi ae huhua seilon laha tahi hahakea kapi Jises. ³³Ti lato tahia haniwa kapi Jises, lato ningahi ka i matewen ape lato kum otohi aen. ³⁴Tuahe tel ti tesol seilon ti hile tapuhi pope Jises tehu samen ape kaka ma kan xiweu ahuta hahutuia. ³⁵Tetel i ningahiwen waliko ti i sohot ien i kakaxi waliko salan. I tioi waliko ti i kakaxi se salan. I kaxi waliko tenen ien lehe tin amuto soh ti Jises. ³⁶Tesol waliko ien i sohot haponowiai teik kakain leili pepai Haeu, i ukek, “Tap tea na kuin laha otohi.” *(Exod 12:46; Num 9:12; Ps 34:20)* ³⁷Tin i haponowia teik kakain liai leili pepai Haeu i ukek, “Teku seilon paxai tetel laha tapuhi.” *(Zech 12:10)*

Auniai tupui Jises leili amal

Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk 23:50-56

³⁸Muhin ien Josep ti tehu taon Arimatea kamei Pailat na i waxi auni tupui Jises. Josep i tel kahikahi Jises tuahe i puluhini nake i mamata teka masiwi ti teka Ju. Ti Pailat sowini haniwa Josep, i waxi tupui Jises. ³⁹Nikodimus, tetel kemuk ipong tehu i nahih paxai Jises, i kahiti Josep kau hehetekie 33 kilo mer

ma aloes, waliko tenen masin sanda poun pate solian. ⁴⁰Ape lalu waxi mer ma aloes hetekie teik maia weluwelun ape puxui talini tupui Jises. Lalu aile ukek usiai saun ti teka Ju sale tihiniai seilon maten. ⁴¹Tetesol laha tahi hahakea Jises xohixohin kapi tesol kin. Leili tesol kin ien tehu amal haun, tenen laha tanomi he pot patul ti hepekeun. Laha tai hahana tupui seilon maten ien. ⁴²Lalu hana Jises ien nake tehu amal xohixohin a ngain tetehu ien se ti apesentialaha ti Sabat.

Jises moih alia

Mt 28:1-7; Mk 16:1-8; Lk 24:1-12

20 ¹Pate letu ti Sande, ti tilokoan tutuen, Mary Magdalen nahih hani tehu amal ape i ningahi tehu pot laha uke siponiai amali Jises ape hulinan. ²Aile ape i kiliwau hani kapi Saimon Pita ma tel kahikahi Jises liai, tel lohun xoxoan. I ukek, “Laha waxi ahutiwen tupui tel masiwi ti leili amal ape amite kum tioi tesol laha hahana i!”

³Ape Pita ma tel kahikahi Jises liai lalu lua hani tehu amal. ⁴Ati lalu kikiliwau tuahe tel kahikahi Jises liai i pamu nahiaian ape i tahia imat hani amal. ⁵I teha wana ape i ningahi maia ti laha pupuxui Jises tuahe i tai soh hani leilon. ⁶Saimon Pita, tel i usima muhin, i tahiaawa ape i soh hani leilon. Tin i ningahi teik maia puxui tupui Jises ien. ⁷Teik maia laha tatalini patun, i toto tanenan kumahe kapi maia liai. ⁸Ape tel kahikahi Jises i tahiamu imat he amal, tin i soh hani leilon. I ningahi waliko ti leili amal ape i soh ka Jises moih aliawen. ⁹Tuahe kalak tataen ien tesol kahikahi Jises tai xeu tutuen teik kakain ti pepai Haeu kakaxi ka Jises moih alia ti matean. ¹⁰Muhin ien huhua kahikahi Jises nahih alia hani tonalalu.

Jises take hani kapi Mary Magdalen

Mt 28:9-10; Mk 16:9-11

¹¹Mary tu tangitang melal ti tehu amal. I tang teha wana hani leilon. ¹²Ape i ningahi hua engel puxuualalu pate papaxaxun. Lalu toto tesol kemuk laha hahana tupui Jises, tel onote patun ma tel onote aen. ¹³Lalu kamei i, “O tatangike la?”

I pahoi lalu ukek, “Laha waxi ahutiwen tel masiwi tetak, nga kum tioi laha hahana i ia!”

¹⁴I kak kewa ape i tohea. I ningahi Jises tutu ien, tuahe i kum ila tioi i. ¹⁵Jises kamei i, “O tatangike la? O paxai upiup aita?”

Mary sokok i tel seilon ti lawe i pupuas leili tesol kin ien. I ukek, “Tel masiwi, na o waxi ahutiwen tupui Jises, kaxi hanima nga tesol ti o hahana i lehe nga waxi auni.”

¹⁶Jises ukek, “*Mariam!*” I tiloi axan ti Arameik, puki kakai alalu.

Mary hongoa ape tohea pahoi i. Tataen ien i paxai tioi Jises ape tin i hapuasa kakai Arameik i ukek, “*Raboni!*” Teik kakain ien i ukek, tel Hanau i seilon.

¹⁷Jises hone i, “Kum aka hahaxomu tetak, nga tai alia hani kapi tel Tamak Haeu. Tuae nahih haniwa kapi tesol kahikahik. Honewa lato kum kue nga alia hani kapi tel Tamak i se tin Tamalato, tel Haeu tetak i se tin Haeu tel Masiwi ti lato.”

¹⁸Mary Magdalen nahih hani kapi tesol kahikahin ape i ukek, “Nga ningahiwen tel Masiwi!” Ape i kakane lato kakain ti Jises hohone i.

Jises take hani kapi tesol kahikahin

Lk 24:36-43

¹⁹Alohah ti telao Sande ien, tesol kahikahi Jises apupuha leili tehu ing, aweing konginan nake lato mamata teka Ju liai. Lokon ien Jises take hani kapi lato ape i ukek, “Amuam ti Haeu kapimuto.” ²⁰Ti i kak kewak ien, i kola hani lato minan ma popon. Tesol kahikahi Jises amuam hawane ti lato ningahiwa tel Masiwi. ²¹Jises kak ulea ukek, “Amuam ti Haeu kapimuto. Masin ti tel Tamak Haeu taloma nga ailei puasan, tin nga talo amuto.” ²²Muhin ien i uhui aupolun hani lato ape i ukek, “Amuto kewa Holi Spirit. ²³Na amuto oxoxi teka seilon ti kawatan ti saun lialun ti laha aile hani amuto, Haeu tin i oxoxi laha ti kawatan ien. Na amuto kum oxoxi laha ti kawatan ti saun lialun ti laha, Haeu tin i kum oxoxi laha.”

Tomas ningahi Jises ape i soh hawane

Mk 16:14

²⁴Tomas, tel ti tesol huopanim huhua kahikahi Jises, tin laha axai i Sangasang, i kumahe ien lokon ti Jises take hani kapi tesol kahikahin liai. ²⁵Ape lato kakane i ukek, “Amite ningahiwen tel Masiwi!”

Tomas pahoi ukek, “Nga kum soh, halik na nga paxai mahe tuhi nil he minan ma nga soti mahe naxon he popon.”

²⁶Muhi puasain tehu, tesol kahikahi Jises hukuma ulea leili ing ape Tomas tin kapi lato. Kalak aweing konginan, Jises take tu hani kapi lato. I ukek, “Amuam ti Haeu kapimuto.” ²⁷Ape i kakane Tomas, “Paxaima minak. Sotima mahe tuhi nil ape sotima mahe naxon he popok. Kum kakapaxe, soh hawanema tetak.”

²⁸Tomas paxai ttoiwa ape i kak eliel hawane, “O se Masiwi tetak ma Haeu tetak!”

²⁹Jises kakane i, “O soh nake o ningahi hawane nga. Tuae teka laha tai ningahi nga a laha soh tetak, Haeu aile hasolia hawane hani laha.”

Puase teik pepa ie

³⁰Tesol kahikahi Jises tin lato ningahi kilan waliko tenen pate lalap liai Jises aile ti pohe Haeu tuahe tap leili teik pepa ie. ³¹Tuae tetesol ti leili pepa ie nga tai lehe amuto soh ka Jises i se Krai tel Nati Haeu ape ti xoxoi namilomuto tetan, amuto uke tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan.

Jises take hani tesol kahikahin ti kanitax Galili

21 ¹Muhin ien Jises take ulea hani tesol kahikahin. I sohoh ukek. ²Lokon ien tepanim hua ti lato pape kanitax Galili, axan liai tenen Taibirias. Lato tetesol ien se Saimon Pita, Tomas tel laha axai Sangasang, Nataniel tel ti Kana ti Galili, hua nati Sebedi ma hua kahikahi Jises liai. ³Saimon Pita kakane tesol liai, “Nga lua teletel xixi.”

Lato ukek, “Amite mahoi o.” Ape lato ku hani he tea koap tuahe lato tai tiuk xixi ipong hatehu.

⁴Ti i ninitinile, Jises tutu ngixi peixux tuahe tesol kahikahin kum ila tioi i. ⁵Ape i tilol hani lato, “Tesol teleiai xixi, amuto tai tiuk na tok, kewak?”

Lato ukek, “Tap wanen!”

⁶I kakane lato, “Towi uleawa tehu upenaumuto haniwa tepaun sai manau ti tea koap lehe amuto tiuk.” Lato towi haputa tehu upen ape lato kum tei aliake uke nake kilan wanen xixi lato puliwen.

⁷Tel kahikahi Jises lohun xoxoan hone Pita, “I se Jises tel Masiwi!” Ti Pita hongoa ka se tel Masiwi, i talini xioti luhuan tehu puxuaun ape i tautit hani itax. ⁸Tesol kahikahi Jises liai xoxei ititini tehu upen xuhai xixi hani peixux. Lato kumahe pate xauxaun, xawaian sai 100 mita. ⁹Ti lato mos haniwa peixux, lato ningahi xixi patul he ah tenen tuahe nawal. Tin hina bret ien.

¹⁰Ape Jises hone lato, “Kau ngahoma xixi ti amuto tikewen.” ¹¹Saimon Pita nahih hani he tea koap ape itini xaheni tehu upen xuhai 153 xixi hani peixux. Kalak xixi pate kilan ma lalap, upen tai watat.

¹²Jises hone lato, “Nahima ang.” Tap tel ti tesol kahikahin kameawen ka i aita nake lato tioi i se tel Masiwi ti lato. ¹³Jises waxi bret ma xixi ape hani lato ani. ¹⁴Ie se ape he toluhu ti Jises take hani tesol kahikahin muhin ti i moih aliawa ti matean.

Jises kamei Pita

¹⁵Ti lato ang kewa, Jises kamei Saimon Pita ukek, “Saimon tel nati Jon, nakon wawahen tetam hani nga pamu i xoini wawahen tetam hani lawe waliko liai?”

I pahoi ukek, “A se. Tel Masiwi, o tioi nga waheni o.”

Jises kakane i, “Ngahati aluiniwa teka kahikahik masin ti tel ngahatiai sipsip.”

¹⁶Jises kamei ulea, “Saimon tel nati Jon, nakon o waheni hawane nga?”

I pahoi ukek, “A se. Tel Masiwi, o tioi nga waheni hawane o.”

Ape Jises ukek, “Ngahati aluiniwa teka kahikahik masin ti tel ngahatiai sipsip.”

¹⁷Jises kamei i he toluhu i ukek, “Saimon tel nati Jon, nakon o waheni nga?”

Saimon Pita tian i kawat nake Jises kamei i uke he toluhu sale wawahen tetan hani i. Ape i ukek, “Tel Masiwi, o tioi lawe waliko. O tioi ka nga waheni hawane o.”

Jises hone i, “Ngahati aluiniwa teka kahikahik masin ti tel ngahatia i sipsip. ¹⁸Nga kakane hawane o, lokon ti o uluha, lawe o aile waliko ti paham ma lawe o nahih hani tesol ti paham. Tuahe ti na o salaimatawa, teka liai waxi o hani tesol ti kumahe paham.” ¹⁹Jises kak ukek ien kilamiai sale matei Pita. Matean i haxawa hawane Haeu. Ape Jises hone i, “Tu xox tatalewa tel kahikahik!”

Jises ma tel kahikahin lohun xoxoan

²⁰Ti Jises ma Pita tau nanahih, Pita tohea ape ningahi tel kahikahi Jises liai lohun xoxoan, kakahiti lalu. I tetel i to papalahah hani patanawe Jises lokon ti lato ang tehu angia ien ti Pasova ape i kamea, “Tel Masiwi, aita ti amite tel hangainiam hani mini teka seilon teleiam?” ²¹Ti Pita ningahiwa tel i kakahiti lalu, i kamei Jises, “A tel io, waliko la na i sohot hani i?”

²²Jises pahoi ukek, “Sohin uke pahak i moihin tutuen atengi taen nga aliama. O kum namiloi hahakila tenen ien. A o, tu xox tatalewa tel kahikahik.” ²³Ti nake ien, kakain sawata wasole teka kahikahi Jises ka tel kahikahin lohun xoxoan i kum mat. Tuahe Jises tai kak ukek ien. I tua ukek, “Sohin uke pahak i moihin tutuen atengi taen nga aliama. O kum namiloi hahakila tenen ien.”

Tiliai kakai Jon

²⁴Tel kahikahi Jises lohun xoxoan i se tetel i ningahiwen ma tai kakaxi tesol waliko ie. Ape amite teka kahikahi Jises tioi ka waliko ti i kakak salan wanen.

²⁵Kilan wanen waliko liai tutuen ti Jises ailewen. Na masin pahalaha tai kongini hatapo tesol waliko ien, nga kum ukek ka hatehu pon ie i tapai tone hatesol pepa ti sale Jises.